პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

წელიწადი მესამე

კომუნისტი

ს. კ. პ.
ცენტრალურ და თბილისის
კომიტეტის
და სრ. საქ. მ., გ. წ. არ. და მატრ. დეპ. საბ.
ცაკის ორგანო.

რედაქცია: ტფილისი, კრუზენ. ქ. № 4. მე-2 სართული

მთავარი კანტორა: ტფილისი, რუსთაველის პრ. № 24 მე-2 სართული ტელეფ. 5—48

რედაქციაში საქმისთვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე გარდა კვირა-უქმე დღეებისა 2-დან 3 საათამდე

ტელეფ. ნომრები რედაქტორის 14—76. მდივნის 10—58

ხელის მოწერის თვიური ფასი: საქართველოში 230.000 მ. სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებში 1200 მ. 1922 წ. ნიშნებით განცხადება—30 ათ. მ. ნონპარელის სტრიქონი. სამგლოვიარო განცხადება 1 მილ. მ.

№ 37 შაბათი, 17 თებერვალი 1923 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 10 000 მან. № 37

დღიური

ათინის გაზეთები იტყობინებიან ოსმალთა ... შესახებ ამოხსნელ ფრაქციაში.

მოკავშირეები თანახმა არიან დაიწყონ ... პარაკება სამხედრო გემების ოსმალეთის ნავთსადგურებში შესვლის შესახებ.

საარის ოლქში მუშათა გაფიცვა კრიტიკულ მდგომარეობაში აყენებს ჩრდილოეთ საფრანგეთის მრეწველობას.

ა. წ. 18 მარტს თბილისში მოწვეული იქნება კომუნისტური ორგანიზაციების

ამიერ-კავკასიის მე-2-ე ყრილობა

პარტიულ ყრილობის დღის წესრიგი:

1. ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის (პოლიტიკური და საორგანიზაციო) ანგარიში.
2. საკონტროლო კომისიის ანგარიში.
3. სარევიზიო კომისიის მოხსენება.
4. ახალგაზრდობის კომკავშირის ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის მოხსენება.
5. ფინანსიურ რეფორმის შედეგები და საგადასახადო პოლიტიკა.
6. ეროვნული მომენტი საბჭოთა და პარტიულ აღმშენებლობაში.
7. საორგანიზაციო საკითხები.
8. სამეურნეო აღმშენებლობის საკითხები.
9. არჩევნები.
10. მიმდინარე საქმეები.

წარმომადგენლობის ნორმა—პარტიის ყოველ 100 წევრზე 1 დელეგატი.

რუს. კომპარტიის ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის მდივანი—**ა. მიასნიკოვი.**

12 მარტისთვის მოწვეულია საქართველოს კომპარტიის

მე-2-ე ყრილობა

დღის წესრიგი:

1. ცეკას ანგარიში.
2. ცენტრ. საკონტროლო კომისიის და სარევიზიო კომისიის ანგარიში.
3. საქართველოს ახალგაზრდობის კომკავშირის ცეკას ანგარიში.
4. საქართველოს პროფკავშირთა საბჭოს ბიუროს მოხსენება პროფკავშირებში მუშაობის შესახებ.
5. ეროვნული მომენტი პარტიულ და საბჭოთა აღმშენებლობაში.
6. მიწის რეფორმის შედეგები.
7. სამეურნეო აღმშენებლობის ამოცანები საქართველოში.
8. არჩევნები.

წარმომადგენლობის ნორმა: საქართველოს კომპარტიის 100 ნამდვილ წევრისაგან—1 დელეგატი.

წითელი არმია გზავნის დელეგატებს სამხედრო პარტიულ კონფერენციიდან საერთო წესით.

პარტიული ყრილობის გახსნის ადგილის შესახებ გამოცხადებული იქნება დამატებით.

საქართველოს კომპარტიის ცეკას მდივანი მიხ. კახიანი.

20 თებერვლისთვის მოწვეულია ქ. თბილისის და თბილისის მაზრის კომუნისტურ ორგანიზაციების

პარტკონფერენცია

დღის წესრიგი:

1. საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტის და სარევიზიო კომისიის ანგარიში.
2. საქართველოს კომპარტიის მორიგი ამოცანები.
3. ახალ ეკონომიკურ პოლიტიკის შედეგები და საქართველოს სამეურნეო აღმშენებლობის უახლოესი მიზნები.
4. არჩევნები.
5. მიმდინარე საქმეები.

წარმომადგენლობის ნორმა. 10-სგან ერთი დელეგატი.

არჩევნები ხდება ქ. თბილისის საერთო რაიონულ კრებებზედ და თბილისის მაზრის კომუნისტურ ორგანიზაციების პარტკონფერენციებზე.

კონფერენციის გახსნის დროსა და ადგილის შესახებ გამოცხადებულ იქნება დამატებით.

თბილისის კომიტეტის მდივანი: **მიხ. კახიანი.**

25 თებერვლის დღესასწაულისათვის

ძმ. ამხანაგებო!

მიმდინარე წლის 25 თებერვალს შესრულდება 2 წელი დღიდან საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა საქართველოში; ორი წელი გავიდა იმ დროს შემდეგ, რაც საქართველოში მუშები და გლეხები განთავისუფლდენ ... [illegible]

... [illegible]

მახლობელი პარტიული დღე შესწირეთ ამ საკითხის გარკვევა-გაშუქებას.

24 თებერვალს, მუშაობის გათავების შემდეგ მოაწყეთ ფაბრიკებსა, წარმოებებსა და დაწესებულებებში მუშა-მოსამსახურეთა საზოგადო კრებები, რომლებზედაც დაწვრილებით ... [illegible]

... [illegible]

... ლევთ: „25 თებერვალს" დღესასწაულს მისცეთ განსაკუთრებული საზეიმო და არაჩვეულებრივი ხასიათი.

დღესასწაულის ჩასატარებლად, ამ ცირკულიარის მიღებისთანავე, დაუყოვნებლივ შეადგინეთ კომისიები დაინტერესებულ დაწესებულებათა და ორგანიზაციების წარმომადგენელთაგან.

... იქნეს სამკითხველოები, კლუბები და სხვა კულტურულ განმანათლებელი დაწესებულებანი. ამ დღესასწაულის ჩასატარებლად საჭირო ხარჯის გაღება ევალება სათანადო სამაზრო და თემის აღმასკომს.

ს. კ. პ. ც. კ-ის მდივანი: **მ. კახიანი.**

ც. კ. საგიტ. საპროპ. განყ. გამგის მოად. **ა. კვირიკაძე.**

ამავე დღიდან იწყება წარმოებებში ფართე საგიტაციო კამპანია აღნიშნულ თემებზე.

დღესასწაული იწყება 23 თებერვალს და თავდება 25-ს ერთებს რა ორივე წლის თავს.

პირველი დღე,

(23 თებერვალი—პარასკევი)

დილით — გარნიზონის სამხედრო ნაწილების ოლიმპიადა (სპორტიულ-სასროლო შეჯიბრება), რომელსაც ესწრე იან მუშათა დელეგაციები და ასაჩუქრებენ მათ, ვინც თავს გამოიჩენს.

ხაღამოთი—მოხდება წერა კითხვის უცოდინარობის სკოლებში კურს დამთავრებულთა გამოშვება. გამოშვებაზე ესწრებიან მიმაგრებულ წარმოებათა მუშების წარმომადგენლები.

მეორე დღე

(24 თებერვალი—შაბათი)

დაახლოების დღე და წითელ კავალერთა საპატივცემლო ზეიმი.

დღით: ყაზარმებში მიტინგები. მუშაობის დამთავრების შემდეგ მოწყობილ იქნება მუშათა და წითელ არმიელთა საერთო სუფრა როგორც ყაზარმებში, ისე დაწესებულებებშიაც.

ხაღამოთი: ქალაქის საბჭოს საზეიმო სხდომა ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტებთან, კავშირების გამგეობის წევრებთან და სხვა ორგანიზაციებთან ერთად. სხდომა იმართება ორივე დღესასწაულის გამო და საპატივცემოთ „წითელი დროშის" ორდენის კავალერების, რომელნიც საჩუქრებს ღებულობენ. სამხედრო ნაწილების და წარმოებათა კლუბებში იმართება რევოლიუციონურ-სამხედრო მოგონებათა საღამოები და კონცერტები მუშათა და წითელ არმიელთა წრეების ძალებით.

მესამე დღე

(25 თებერვალი—კვირა)

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 2 წლისათვის

დილით: აღლუმი და სამხედრო ნაწილების მიერ ფიცის მიღება მუშათა ორგანიზაციებსა და მოსწავლე ახალგაზრდობასთან ერთად. აღლუმი გაიმართება რუსთაველის პროსპექტზე, ფიცის მიღება მოხდება ერევნის მოედანზე.

თეატრებში და ცირკებში საზავეო სპექტაკლები.

ხაღამოთი: ყველა თეატრებში, კინემატოგრაფებში და ცირკებში უფასო სანახაობა.

ქალაქის აღმასკომი წლის თავის აღსანიშნავად დაარსებს ღამის გასათევ სახლს უბინაო მუშებისათვის.

წითელი არმიის ხუთი წლის თავის და საქართველოში საბჭოთა ხელის უფლების დამყარების 2 წლის თავის დღესასწაულის მომწყობი ცენტრალური კომისია.

წითელი არმია და საბჭოთა ხელისუფლება.

მიმდინარე თვის 23—25 თებერვალს მშრომელი ხალხი დღესასწაუ... [illegible]

... და მინიმალური მატერიალური საშუალებანი. ბრძოლა აშკარად უთანას... [illegible]

წითელი არმიის 5 წლის თავის და საქართველოს საბჭოთა ხელისუფლების 2 წლის თავის სადღესასწაულო წეს-რიგი.

პარასკევს, 16 თებერვალს იჩეიკებში ღია კრებებზე ისმება საკითხი წითელი არმიის 5 წლის თავის და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 2 წლის თავის შესახებ.

ბოლო-დროინდელი

რურის ოლქის ოკუპაცია

გაუხსნელად.

მანჩესტერი, 15 თებ. კომპეტენტური წყაროებიდან იტყობინებიან, რომ გერმანიის რკინისგზელებმა მოახერხეს 6 თებერვლის შემდეგ გერმანიის დაუკავებელ ტერიტორიაზე ნახშირით დატვირთულ 60 მატარებლის გაშვება, იმ დროს, როდესაც ფრანგებმა აქამდე ვერ მოახერხეს გაეგზავნათ საფრანგეთში მატარებლები ნახშირით.

ჯამაგირის მიცემას აგვიანებენ.

მანჩესტერი, 15 თებ. რკინის გზის დიდ სადგურებზე ფრანგები ცდილობენ, რკინის გზელებისათვის ჯამაგირის მიცემის დაგვიანებით, აიძულონ გაჭირვებული მუშები და მოსამსახურეები დათანხმდენ ფრანგების წინადადებებზე. მიუხედავად ფრანგების სისასტიკისა და ხელფასის გადიდების დაპირებებისა, არც ერთი გერმანელი რკინისგზელი არ დათანხმდა ფრანგებთან მუშაობაზე.

ახალი თათბირი.

ბორდო, 15 თებ. საზოგადოებრივ სამუშაოს მინისტრი ლე-ტროკე, გენერალ კაიოს და საფრანგეთის ტეხნიკოსების თანხლებით, მიემგზავრება ლონდონში ბრიტანეთის მთავრობის წევრებთან სათათბიროთ ინგლისის ... [illegible]

მუშები უმკლავდებიან.

პარიზი. 16 თებერვალი. გერმანელ გაფიცულ რკინისგზელების მდგომარეობა უცვლელია, თუმცაღა მოსჩანს მოდუნების სიმპტომები იმის გამო, რომ ვორმსში, ტრევში და მაინცში ხელთ იგდეს საგაფიცვო ფონდი, რომელიც უნდა მოხმარებოდა გაფიცულთათვის დახმარების საქმეს.

ბლოკადას აფართოებენ.

პარიზი. 16 თებერვალი. გენერალმა დეგუტმა გაავრცელა მთელს დაკავებულ ტერიტორიაზე ბრძანება გერმანიაში, მარცვლეულობის გარდა, ყველა პროდუქტების გატანის აკრძალვის შესახებ.

საერთო გაფიცვა.

ლიფფილდი, 16 თებერვ. ესსენში ქალაქის ცხოვრება სრულიად შეჩერებულია საერთო საპროტესტო გაფიცვის გამო ქალაქის თავის ლიუტცერის დაპატიმრების წინააღმდეგ.

სენატორის პროტესტი რურის ოკუპაციის წინააღმდეგ.

რომი. 16 თებერვალი. ვაშინგტონიდან იტყობინებიან, რომ დეპუტატ ვოიოტმა ამერიკის წარმომადგენელთა პალატაში გადაცხადა პროტესტი რურის ... [illegible]

... ტინგები. მუშები მოითხოვდენ ცხოვრების გაძვირებასთან პროპორციონალურად სამუშაო ხელფასის გადიდებას, გამოსთქვამენ რა ამასთანავე პროტესტს რურის ოკუპაციის წინააღმდეგ.

„სინჯავენ ნიადაგს".

მანჩესტერი, 16 თებ. პარიზის პოლიტიკური წრეები დიდი მოუთმენლობით ელიან ლე-ტროკეს ლონდონში გამგზავრების შედეგებს და ფიქრობენ, რომ რკინის გზის საკითხი წარმოადგენს მხოლოდ საბაბს, ვინაიდან ლე-ტროკე მივლინებულია საფრანგეთის მთავრობის მიერ ნიადაგის გასასინჯად გერმანიასა და საფრანგეთს შორის ინგლისის შუამავლობის შესახებ.

ნადავლით ვაჭრობენ.

მანჩესტერი, 16 თებ. პარიზში ელიან ბელგიის მსხვილ წარმოებათა წარმომადგენლების ჩამოსვლას, რომელთაც დავალებული აქვთ ბელგიის მთავრობის მიერ აწარმოვონ მოლაპარაკება რურის წარმოებისათვის ფაბრიკატების მიყიდვის შესახებ.

კერზონი რურის შესახებ

ლონდონი. 16 თებერვ. ლორდთა პალატაში დეპუტატების ინტერესი უმთავრესად მიიპყრო ლორდ კერზონის სიტყვამ საგარეო საქმების შესახებ. შეეხო რა რურის საკითხს, კერზონმა განაცხადა, რომ წარსული თვის განმავლობაში საფრანგეთის ჯარების წინ სვლის დაწყებიდან ოკუპაციის შედეგი კონტრიბუციის მიღების მხრივ ურდის ნოლს. ოკუპაციამ გამოიწვია გერმანიის მიერ სარეპარაციო ვალების გადახდის სავსებით შეწყვეტა. არავითარი ნახშირი საფრანგეთს არ მიუღია. ის რაც მიიღო საფრანგეთმა რურის ყველა რაიონებიდან, არის მხოლოდ უმნიშვნელო ნაწილი იმის, რასაც ის ღებულობდა რურის ოლქის ოკუპაციამდე. ბრიტანეთის მთავრობის პოზიცია რურის საკითხში—ეს არის კეთილგანწყობილი ნეიტრალიტეტი. ინგლისმა უარი სთქვა შეერთებოდა საფრანგეთს იმ მოსაზრებით, რომ მიზნის მიღწევა შეუძლებელია იმ მეთოდებით, რომელსაც ხმარობს საფრანგეთი და ამიტომ ოკუპაციის შედეგები შეიძლება მეტად საშიშარი და საზიანო შეიქნეს მთელი ევროპისათვის. ინგლისელების მდგომარეობა მათ მიერ დაკავებულ ზონაში მეტად მწვავე და რთულია, მაგრამ, კერზონი ფიქრობს, რომ როგორც საფრანგეთის, ისე გერმანიისთვისაც საზიანო იქნებოდა „ინგლისელების წასვლა რეინიდან".

ახლო აღმოსავლეთში

არ მოეწონათ.

მანჩესტერი. 15 თებ. პასუხათ ანგორის მთავრობის ულტიმატუმისა სამხედრო გემების შესახებ, მოკავშირეთა უმაღლესი კომისრებმა ანგორის ... [illegible]

მომავალის გეგმები.

რომი. 16 თებერვალი. მოკავშირეთა უმაღლესი კომისრები შეუთანხმდენ თავიანთ მთავრობებს, რათა გამორკვეულ იქნეს საჭიროა თუ არა ... [illegible]

... [illegible]

მდგომარეობა იტალიაში

... [illegible]

რურის გარშემო

... [illegible]

საქართველოს საგანგებო კომისიისაგან

კონტრ-რევოლიუციასთან, ბანდიტიზმთან და სხვა ბოროტ-მოქმედებებთან მებრძოლი **საქართველოს საგანგებო კომისია** აცხადებს ს. ს. ს. რ. ყველა მშრომელ მასების საყურადღებოდ შემდეგს:

მიუხედავად იმისა, რომ საბჭოთა ხელისუფლება არა ერთხელ მოუწოდებდა ბანდიტებს, როგორც ჯგუფებს, ისე თვითეულს ცალკე, თავი დაენებებიათ ბოროტ-მოქმედებისათვის და შესდგომოდენ სინდისიერ და მშვიდობიან მუშაობას,—ბანდიტიზმი, „სახელოვან" არამზადა—მენშევიკების დახმარებით და ხელმძღვანელობით კვლავ ვითარდებოდა, საფრთხეში აგდებდა მცხოვრებლებს და ხელს უშლიდა სასურსათო გადასახადის კამპანიის ჩატარებას.

განსაკუთრებით ამ მიმართულებით ბანდიტიზმმა თავი იჩინა სიღნაღის მაზრაში, რათა ბოლო მოეღო ბანდების თარეშისათვის და მშვიდობიან მცხოვრებლებისათვის საშუალება მიეცა პატიოსანი მუშაობისათვის,—სიღნაღის პოლიტიკურმა ბიურომ ამა წლის იანვარში დაიწყო ბანდიტიზმის ლიკვიდაციის ოპერაცია და წარმატებით შესრულა ის, რასაც შედეგად მოჰყვა ცნობილ ბანდიტების მოკვლა, რომელთაც ათ-ათი და კიდევ მეტი წლის სტაჟი ჰქონდათ პროფესიონალურ ბანდიტობაში.

[illegible]

...ლის ბანდის წევრი. ბანდიტი 20 წლის სტაჟით. სიღნაღის მაზრის სოფელ ჯიმითის მცხოვრები. განირჩეოდა ბანდაში განსაკუთრებული სიმხეცით. გლეხებს ხდიდა უკანასკნელ ტანსაცმელს და სხვ.

3) ვანო ჯარიაშვილი „ხართიჯალელი"—კრაწაშვი ლის ბანდის წევრი, თავზე ხელაღებული, რომელმაც მოახერხა რუსეთში ციხიდან გაქცევა.

4) ვანო გოგიტაშვილი—ბეციაშვილის ბანდის წევრი, რომელიც შემდეგ გამოეყო მას, მაგრამ ჰქონდა მასთან კავშირი, ჰყავდა ბანდიტების ძალკე ჯგუფი, დაახლოვებით 8 კაცისაგან შემდგარი. ბანდა ეწეოდა ცარცვას, სცემდა გლეხებს. **ხ**ასურსათო გადასახადის აკრეფის დროს, ჩადიოდა მრავალგვარ ქურდობას და ძალადობას. ეს ბანდა დათარეშობდა სიღნაღის მაზრის გურჯაანის რაიონში.

5) ზარდიაშვილი, 6) ნიკო ნიკოლაიშვილი და 7) უცნობი სამივე შედიოდენ ბეციაშვილის ბანდაში, გაუსწორებელი ბანდიტები, რომელთაც ჰქონდათ 10—15 წლის „პრაქტიკა".

აღნიშნავს რა, რომ ამ ოპერაციის გამარჯვებით დამთავრება გამოწვეულია სიღნაღის პოლიტიკური ბიუროს უფროსის ამხ. დევდარიანის და ამა...

[illegible]

...ლოდ პირველ კვირის განმავლობაში რეიხსბანკის მიერ გამოშვებულია 269 მილიარდ მარკის ღირებულების საკრედიტო ბილეთები.

ოქროს ფონდის გამოშვება.

ბორდო. 16 თებერვ. ბერლინში მარკის კურსის აწევის შესახებ, რომელიც მიღწეულ იქნა მით, რომ უკანასკნელ დღეებში რეიხსბანკმა ბაზარზე გამოუშვა ლითონის მარაგი, „ტანი" სწერს: მიაღწია რა 10 დღის განმავლობაში მარკის კურსის აწევას, გერმანიის მთავრობამ დაამტკიცა, რომ გერმანიას აქვს რესურსების დიდი მარაგი და რომ მისი გადახდის უნარ-მოკლებულობა იყო მხოლოდ პირფერობითი. გაზეთები ფიქრობენ, რომ ასე ხელოვნურად კურსის აწევა არ იქნება ხანგრძლივი.

მდგომარეობა საფრანგეთში

შაქრის კრიზისი.

პარიზი. 16 თებერ. პარიზში შაქრის კრიზისია. ამასთან დაკავშირებით პოლიცია გაფაციცებით დაეძებს შაქარს. მთავრობის წრეებში იხილავენ ზომებს, რომელთა საშუალებით შეიძლება ამ კრიზისის მოსპობა.

ლეონ ბურჟუას გადადგომა.

პარიზი. 16 თებერ. საფრანგეთის გაზეთები მოელიან სენატის თავმჯდომარის ლეონ ბურჟუას გადადგომას ახლო მომავალში. ამ თანამდებობაზე კანდიდატათ ასახელებენ დუბერმანს.

გაფიცვები საარის ოლქში.

ჰანოვერი, 16 თებ. საარის ოლქში გაფიცვების გამო, ფოლადის ჩამომსხმელ ქარხნებში დაითხოვეს დიდძალი მუშები. პარიზის ცნობების თანახმად ექსტრემისტები ცდილობენ გაატარონ გაფიცვები სამთომადნო მუშებთა შორის. ჩრდილოეთ-საფრანგეთს ემუქრება გაფიცვები.

არმიის გადიდება.

ბორდო, 16 თებ. სენატი შეუდგა ახალ კანონის განხილვას ჯარში გაწვევის შესახებ.

ს ა ფ რ ა ნ გ ე თ ი.

ქაღალდის ფულის გამოშვება.

ბორდო. 15 თებ. ფინანსთა მინისტრმა ლასტერიმ, დეპუტატთა პალატის საფინანსო კომისიაში შეიტანა ახალი კანონ-პროექტი 1923 წელში 13 მილიარდი ფრანკის (სახაზინო ბონების) და მოკლე ვადიან ვალდებულებათა ემისიის შესახებ.

სხვადასხვა ამბები

კომუნისტების დატუსაღება.

რომი. 15 თებ. მილანში აღმოჩენილია იარაღის საწყობი და ფარული სტამბა. ამის გამო დატუსაღებულია ორი კომუნისტი.

შავი ყორნები.

...ბრბოებმა, რომელთაც ალყა შემოარტყეს პოლიციის აგენტებმა გამართეს დემონსტრაცია ქალაქის მთავარ ქუჩებში.

რკინის გზის ტრესტი ინგლისში.

ლონდონი. „რეჩ პოსპოლიტას"...

[illegible]

გერმანიის ამბები

[illegible]

უცხოეთის ცხოვრება

12 საათის სამუშაო დღე ამერიკაში.

[illegible]

...წველოებში, დაახლოვებით 360,000 მუშა მუშაობს ორ წყებად, ესე იგი თვითეული დღე და ღამეში 12 საათს. ორწყება მუშაობა სწარმოებს თითქმის ყველა ფოლადის ჩამოსასხმელ ქარხნებში. დღიური მუშები ჩვეულებრივად მუშაობენ 10 საათს. აგურის და კრამიტის სამრეწველოებშიაც აგრეთვე ორ წყებითი სისტემა, მაგრამ გუდზონის რაიონშიაგურის მრეწველები მუშაობენ აგრეთვე დღე-ღამეში 18 საათს, ხოლო ფილადელფიის ზოგიერთ ქარხნებში კი 24 საათსაც განუწყვეტლივ და შემდეგ ისვენებენ ერთ დღე და ღამეს, მათი თანაშემწეები მუშაობენ ზედიზედ 36 საათს, ხოლო შემდეგ ისვენებენ 12 საათს.

აი როგორი საშინელი პირობებია შესაძლებელი და დაშვებული კაპიტალიზმისა და დემოკრატიის „აღთქმის ქვეყანაში".

ეს ფაქტები ჩრდილავენ თითქმის მას, რაც გასული საუკუნის ორმოციან წლებში გამოააშკარავა ინგლისში ენგელსმა.

ფაშისტები იტალიაში.

იტალიის ფაშიზმი საზოგადოების გასაფრთხობლათ საშინელ სახეს აჩენს. მუსოლინის „გმირები" ძალიან სცდილობენ, რომ ყოველს ადგილსა და კუთხეში გაისმოდეს: „რკინის რეჟიმი"-ო.

მაგრამ მიუხედავათ ასეთი ცდისა, ახალი წლის შეხვედრაზე მოხდა შემდეგი, მუსოლინის „რკინის" მთავრობისათვის ფრიად არა სასიამოვნო ამბავი: მეფის გვარდიამ, რომელიც საერთო პოლიციის ნაწილს შეადგენს ფაშისტურ კარაბინერებთან მათი შეერთების დეკრეტით უკმაყოფილომ, არეულობა მოახდინა მთელს რიგ ქალაქებში—ტურინში, ნეაპოლში და სხვაგან. გვარდიელებმა თვით ფაშისტური მეთოდს მიმართეს და ფაშისტური კომიტეტები დასწვეს ამავე დროს ისინი თავს დაესხენ ცენტრალურ რაიონის კაფეებსა და იქ მყოფი მაღალი წრის საზოგადოება აიძულეს ამდგარიყო რა დაეძახა: „ძირს მუსოლინი"-ო.

დაუყოვნებლივ მოწვეული იყვენ პოლიციის ვალდებულების ასასრულებლათ მუსოლინის შავი რაზმები. წესიერების ამ ფაშისტური მეთვალყურეების პირველი ნაბიჯი იყო ის, რომ შეცვივნდნენ სახლებში და დაიწყეს დატუსაღება ყველასი ვასაც შეეყრებოდნენ და სხვათა შორის „წარჩინებულ" მოქალაქეთა ე. ი. მსხვილი „ტუზებისა." ისეთი აურ-ზაური შექნა, რომ საქმეში იძულებული იყო ჩარეული იყო პოლიციის უფროსი, გენერალი ბონო, რომელმაც, როგორც უერთგულესმა ფაშისტმა, თვით გაჰკიცხა თავის ხელქვეითთა მოქმედება.

მეამბოხეთა ასალაგმავათ, ფაშისტურმა პოლიციამ ყველა სახლის პატრონებს ანკეტა დაუგზავნა, რომელშიაც უკანასკნელებს უნდა აღენიშნათ, თუ რა პოლიტიკური შეხედულებანი არიან მათი მოსახლეები. რაც შეეხება კი პრესის თავისუფლებას, ტრიესტის კომუნისტური გაზეთი **Savoratore** იყო ერთად ერთი, რომელმაც შეეცადა ემცნო სიმართლე მეფის გვარდიის ამბოხების შესახებ. მაგრამ მან ეს ვერ მოახერხა: დაუყოვნებლივ გაჩნდა პოლიცია, რომელმაც გაზეთში სიმართლის ნაცვლათ თეთრი ადგილი დასტოვა.

რომში ფაშისტებმა კომუნისტური წიგნის საწყობი დასწვეს და მცირე ხნის შემდეგ წიგნთსაწყობის მაგივრათ თავისი კლუბი მოაწყვეს.

ამგვარად ამტკიცებს მუსოლინი თავის „რკინის" რეჟიმს.

სახალხო ჯანმრთელობის კა ასტროფიული მდგომარეობა გერმანიაში.

ბერლინის უნივერსიტეტში ამ ახლო ხანებში მეცნიერების წარმომადგენელთ თათბირი ჰქონდათ გერმანიაში სახალხო ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ.

პროფესორთა მოხსენებები გვიხატავენ შემაძრწუნებელ სურათს, სახალხო კეთილდღეობის კატასტროფიულ დაცემას, ბინა-საზრდოობის პირობათა გაუარესებას და ავადმყოფობის ზრდას.

პროფესორ გისსის ცნობით, 1922 წლის ხორბლის, ქერის და ჭვავის მოსავალი უდრის 1917 წლის მოსავლის ნახევარს (13,3 მილიონი ტონი, 26,2 მაგიერ.) ეს ნაკლი უნდა დაფარონ საზღვარ-გარეთიდან შემოტანით. მაგრამ ვალიუტის კატასტროფიულ დაცემის გამო 1921 წ. მაისიდან 1922 წ. აპრილამდე შესაძლო შეიქნა მხოლოდ 2,3 მილიონ ტონის შემოტანა 1913 წ. 6,6 მილიონ ტონის მაგირ. ამავე დროს საგრძნობლად შემცირდა მესაქონლეობა. ღორების რიცხვი 1913 წელთან შედარებით შემცირდა 30 პროცენტით, ხოლო საერთოდ საქონლის რიცხვი შემცირდა 10 პროცენტით.

უარესს მდგომარეობაშია რძით სარგებლობის საქმე. 1913 წელს სულზედ საშუალოდ მოდიოდა 133 ლიტრა რძე, 1921 წელს კი მხოლოდ 85. ასეთ სურათს იძლევა, ოდნავად დაგვიანებული ფაქტები.

პროფესორმა მოხსენება ასე დაამთავრა: „შემცირებული წარმოება და შემცირებული შემოტანა ვერ დააკმაყოფილებენ ჩვენს მოთხოვნილებებს. **ეს სიმშილია.**

არ არი გასაკვირალი, რომ ასეთი სიმშილობის და საბინაო საკითხის თან და თანი გამწვავების დროს— ავადმყოფობა სწრაფად იზრდება.

აღნიშნა რა, რომ გერმანიის სახალხო ჯანმრთელობის შესახებ არ უნდა ვმსჯელობდეთ ბერლინის მდიდარ უბნების მიხედვით, ექიმმა დიპპემ განაცხადა; რომ ვინც ყურადღებით უკვირდება ცხოვრებას, მან იცის, რომ **გერმანიის ხალხი-ავად მყოფი ხალხია.** ყველაზე უფრო ტრაღიკულია ის გარემოება, რომ განსაცდელის მთელი სიმძიმე აწვება მოზარდ თაობის სუსტ მხრებს. 8 წლის სიმშილობა და გაჭირვება ბავშვის ზრდის ხანაში—ეს, რა თქმა უნდა, მისს დაღუპვას ნიშნავს.

მეტია ლაპარაკი იმის შესახებ, რომ ყველა განსაცდელი უმთავრესად აწვება მშრომელთა ფართო მასსებს და საშუალო წოდებას, ხოლო ძლიერ ცოტა ეხება კაპიტალისტ და ყველა იმ პირთ, რომლებიც სპეკულიაციას ეწევიან ხალხის გაჭირვებით.

სამოქალაქო პანაშვიდი

წითელ არმიელთა ცენტრალურ კლუბში, ხუთშაბათს, 15 თებერვალს, საღამოს 6 საათზე, გაიმართა სამოქალაქო პანაშვიდი მენშევიკური ბანდიტების მიერ მხეცურად მოკლულ ამხ. ობოლაძის და წითელი კომანდირების ამხ. სანიკიძის და ჩუბინაშვილის ხსოვნის აღსანიშნავად.

პანაშვიდის დაწყებამდე დარბაზი ხალხით გაიჭედა, უმრავლესობა ჯარისკაცებია. ყვავილებით და წითელი მატერიით შემკობილ კუბოების გარშემო დგანან მოკლულების ნათესავები, მეგობრები და ამხანაგები. დარბაზში გაისმის ქალების ქვითინი.

ამაღლებულ ალაგზე ადის ამხ. თენგიზ ჟღენტი და მოკლე სიტყვის შემდეგ ხსნის სამოქალაქო პანაშვიდს. სიმებიანი ორკესტრი ასრულებს შოპენის სამგლოვიარო მარშს.

ქართული დივიზიის კომანდირი ამხ. ლექვთაძე, საკომანდო შემადგენლობის სახელით გამოსთქვამს ღრმა მწუხარებას ამ საუკეთესო ამხანაგების დაკარგვის გამო.

„დაღუპულ ამხანაგების ობოლაძის, სანიკიძის და ჩუბინაშვილის სახით ამბობს ლექვთაძე, ჩვენმა დივიზიამ დაჰკარგა არა მარტო მედგარი მებრძოლები, არამედ წითელი არმიის სამაგალითო მასწავლებელნი და ხელმძღვანელები.

ათავებს რა თავის სიტყვას ამხ. ლექვთაძე გამოსთქვამს იმედს, რომ ეს სამწუხარო სიკვდილი, არა თუ არ შეასუსტებს ქართული დივიზიის ფოლადისებურ რიგებს, არამედ კიდევ უფრო გააკაჟებს მას და იგი მოგვცემს ახალ, გაბედულ, ერთგულ და ასეთივე სამაგალითო, მებრძოლებს.

პატივი და დიდება დაღუპულ ჩვენ ამხანაგებს, გაუმარჯოს ჩვენ ახალგაზრდა არმიას და მის ფოლადისებურ რიგებს.

ზიზღი და სირცხვილი ამ ამხანაგების ვერაგ მკვლელებს!

კავკასიის ცალკე არმიის წარმომადგენელი ამხ. ბერენინი აღნიშნავს წითელ არმიის გმირულ სიმამაცეს კონტრ-რევოლიუციის წინაამდეგ ბრძოლაში, ის ხაზს უსვამს ამ [illegible] ... „ასეთი თავდადების ნიმუშია ობოლაძე, სანიკიძე და ჩუბინაშვ[ილი] ... მათი იდეა არ შეიძლება მოკლულ [იქ]ნეს ტყვიით, ბომბით, ციხით და ტორღით".

ახალგაზრდა კომკავშირის მდივანი ამხ. დევდარიანი ქა[რთულ] ენაზე, კომუნისტური ახალგაზ[რდო]ბას სახელით სასტიკ პროტესტ[ს აც]ხადებს მენშევიკურ ბანდიტებ[ის] ... თი სამარცხვინო საქციელის წინააღ[მ]დეგ. ის ამბობს, რომ საქართვე[ლოს] წითელი ახალგაზრდობა მზად ა[რის] ღირსეული პასუხი გასცეს დაღუ[პულ] ამხანაგების მკვლელებს.

მგრძნობიარე სიტყვას ამბობს ა[მხ.] ორჯონიკიძე, რომელიც მიმარ[თავს] ამხ. ობოლაძის კუბოს და ამბ[ობს:] „ძვირფასო ამხანაგო, ჩვენ ერ[თად] გამოვიარეთ სამი რევოლიუცია, ... 1905 წლის, შემდეგ 1917 წ. თებერვ[ა]ლის და ბოლოს 1917 წლის ოქტომ[ბ]რის რევოლიუცია. გატარებ[ულ] ბრძოლის 5 წლიწადმა გაგვ... ჩვენ. ჩვენ არ გვეშინოდა მსხვერპ[ლი]სა, ჩვენ უშიშრად და გაბედულ[ად] ვაძლევდით მსხვერპლს, როდესაც საჭირო იყო. ვერც ერთმა მსხვერპლმა ვერ შეასუსტა მომავალი ბრძო[ლ]ის სიხალისე, პირიქით უფრო მ... სიმტკიცე შეგვმატა მან. ამხ. ორჯო[]ნიკიძე აღნიშნავს რა სამი მებრძო[]ლის გმირობას, აცხადებს, რომ ას[ეთი] მოქმედებისათვის კონტრევოლიუცი[ო]ნური მენშევიკური პარტია და ამხანაგების მკვლელები მიიღე[ბენ] ღირსეულ სასჯელს. თუ ჩვენ ... დის ლმობიერად ვეპყრობოდით ... დეე ამიერიდან იცოდნენ, ... ჩვენ კონტრ-რევოლიუციონერებს ... ვუსწორდებით მთელის რევოლ[იუ]ციონური სიმკაცრით. ამხ. ორჯონ[ი]კიძის სიტყვის შემდეგ საქართველ[ოს] კომპარტიის ცეკას სახელით სი[ტყვას] ამბობს ამხ. კვირიკაძე, რომელი[ც] მოსთქვამს პროტესტს და აღშფ[ოთე]ბას იმ უგუნო ნაბიჯის გამო, რომე[]ლიც მენშევიკებმა გადასდგეს.

ამიერ კავკასიის ფედერაციაში

აზერბეიჯანი

ბაქო. 14 თებერვალი.

ნავთის გამოხახად ქარხნებში. იანვარში ნავთის გამოსახად ქარხნების მუშაობა სწარმოებდა უფრო წარმატებით, ვიდრე მიმდინარე საოპერაციო წლის გასულ თვეებში. სულ გადამუშავებულია 11,588.000 ფუთი ნავთი, ე. ი. თვიური ამოცანის 96,9 პროც.

დღიური გამოხდა უდრიდა 352,000 ფუთი, ქარხნებისათვის ნავთის მიწოდებამ მიიღო უფრო ნორმალური ხასიათი, ვიდრე ამას ქონდა ადგილი წინა თვეებში. ქარხნებს აწოდებენ ჩვეულებრივ ნავთის თითქმის საყოფ რაოდენობას.

იაჩეიკების კონკურსი. აზერბეიჯანის კომპარტიის ბაქოს კომიტეტმა გამოაცხადა ბაქოს ორგანიზაციის იაჩეიკების კონკურსი. იაჩეიკების მასალებთან ერთად დაიბეჭდება აგრეთვე უპარტიო ამხანაგების მასალებიც. კონკურსი დაიწყება 15 თებერვალს და გაგრძელდება 1 აპრილამდე. უფრო მოწინავე იაჩეიკებს მიეცემათ 3 პრემია ლიტერატურით, ღირებული 100, 75 და 50 მან. ოქროთი.

ბაქოს ტრამვაი. აზერბეიჯანის სახალხო კომისართა საბჭომ დაამტკიცა ბაქოს საბჭოს დადგენილება ბაქოში სამეურნეო საშუალებით ელექტრონული ტრამვაის გაკეთების შესახებ, დაავალა რა აზერბეიჯანის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ყველა სახალხო კომისარიატებს და სამეურნეო ორგანოებს დაეხმარონ ტრამვაის მომწყობ კომიტეტს მასალის და ინსტრუმენტების მიწოდებით.

კომუნალური დახმარება. ამიერკავკასიის შრომის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულმა განსაზღვრა თებერვალში კომუნალური დახმარების ღირებულება: მარტო ხელთათვის 1.070.000, ოჯახის პატრონთათვის 2,014,000 მანეთი ამიერ-კავკასიის ბონებით.

ნავთის ფრონტზე. იანვრის თვის განმავლობაში ბაქოს ყველა სანავთო მოედნებზე ამოღებულია 18,114,000 ფუთი ნავთი, რომელმაც გადააჭარბა დეკემბერში ამოღებულ რაოდენობას. იანვრით დამთავრდა მიმდინარე საოპერაციო წლის პირველი მესამედი. 4 თვის განმავლობაში ამოღებულია 67,724.000 ფუთი, ე. ი. პროგრამაზე 11,3 პროცენტით მეტი. ამრიგად ამოღებულია წლიური პროგრამის 28 პროც., 18 პროცენტით მეტი ვიდრე გასულ საოპერაციო წლის პირველ მეოთხედში.

ნავთის პროდუქტების გატანა. იანვრის თვის განმავლობაში გატანილია ნავთის პროდუქტები: რკინის გზით რუსეთში 8.531 ფუთი, საქართველოში 110,596 ფუთი, სომხეთში 22.176 ფუთი, ბათომში საზღვარგარეთ გასატანად 84.658 ფუთი; ამიერ-კავკასიის რკინის გზებს მიეცა სათბობი მასალა 919,820 ფუთი, ბათომში გადატანილია ნავთის მილით 305.000 ფუთი. დეკემბერთან შედარებით გატანა შემცირდა 856,000 ფუთით. ნავთის პროდუქტების გატანის შემცირება აიხსნება ფრახტის დასაფარავად არა საკმარისი კრედიტის გაღებით.

აზერბეიჯანი მოსკოვის გამოფენაზე. აზერბეიჯანის სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან შემდგარ საუწყებათაშორისო თათბირმა გადასწყვიტა, რომ აზერბეიჯანმა აუცილებლად უნდა მიიღოს მონაწილეობა მოსკოვის სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე.

თურქესტანის ნავთის მრეწველობა. ბაქოში ჩამოვიდა თურქესტანის რესპუბლიკის ნავთის წარმოებათა გამგე ამხ. ცუხანოვი. მისი ჩამოსვლის მიზანია ბაქოს ტეხნიკური ძალების მიწვევა ნავთის წარმოებათა საექსპლოატაციოთ თურქესტანში და აგრეთვე კუნძულ ჩელეკენზე.

სამრეწველოების ელექტროფიკაცია. ბერლინიდან მოსკოვში ჩა[მო]ვიდა აზერბეიჯანის ნავთის რწმ[უნე]ბული, რომელსაც მინდობილი [აქვს] ელექტრონის მოსაწყობათ ყ... საგნების საზღვარ გარეთ შე[ძენა.] მოსკოვში მან მიიღო ცენტრ[იდან] მასალების შესასყიდათ რიგი ... მინდობილობებისა. ამ საკითხ[ის] კონტაქტის შესაქმნელად ბაქ[ოდან] მოსკოვში გაემგზავრა ელექტრო[ნის] კადის მმართველი. ამასთანავე ს[აშ]უალება აქვს მისცეს შეკვეთების მთელი რი[]გი რუსეთის სოციალისტურ ... რატიულ საბჭოთა რესპუბლი[კის] ტრანსფორმატორების, კაბელებ[ის], ელექტრონის მასალების, რომ[ლის] დიდი ნაწილის შეკვეთა განზრა[ხული] იყო წინეთ საზღვარ-გარეთ.

ეხლა საბჭოთა მრეწველობის გა[ნ]ცოცხლების გამო არსებობს ს[აშუა]ლება, რათა ყველა ეს შეკვეთე[ბი შე]სრულებულ იქმნან რუსეთში. მო[სკო]ვიდან მიღებულ ცნობების თან[ახმად] ცენტრმა, შრომის და თავდ[აცვის] საბჭომ და აზერბეიჯანის ნ[ავთის] წარმოებამ გაიღეს ახალი სა... ბანი ბაქოს ელექტრონული ს[ადგუ]რის შემდეგ გაფართოვებისათვის ახლად გაღებულ საშუალებათა ... ტკიცების შემდეგ, ელექტრონ[ის] დენის პროგრამა, რომელიც გა... ტება სამრეწველოებისა და ქა[ლაქის] სადმი ენერგიის მიწოდებაში, ... ლება შესრულებულ იქნეს სავს[ებით.] უკანასკნელ დღეებში ბათომში ჩ[ამო]ვიდა თეთრ ქალაქში ელექტრ[ონუ]ლი სადგურის „წითელი ვარს[კლა]ვი"-ს გასაფართოვებლად ... დული დიდი მანქანები ... მოდენიმე უკვე ჩატანილია ბ... გზაშია აგრეთვე მანქანების ... ნაწილი. ელექტრონული დენის ... ტალურად მოწყობის მუშაობა ... ახალი მანქანების დადგმა სწარმ[ოებს] ძლიერ ინტესიურად... საგრ[ძნობია] მხოლოდ კვალიფიციურ მუშებ[ის და] მომზადებულ საშუალო ტეხნიკ[ური ძა]ლების სიმცირე. ამ მოკლე ... სადგურშივე „წითელი ვარსკ[ლავი"] დაიდგა 2 ქვაბი, რომელთა ზე[დაპი]რი უდრის 800 კვ. მეტრს, ორ[ი ძვე]ლი ეკონომიური 300 კვ. მეტრ[ის] დაპ.რით და სწარმოებს მუშ[აობა] ახალ ტურბინებისა და ქვაბების სადგმელად. ლეონიდე კრასინ[ის სა]ხელობის სადგურში იდგმება ა[ხალი] ქვაბი, რომლის ზედაპირი უ[დრის] 500 კვ. მეტრს. სასწრაფო მო[ნა]ნილებაა გადიდებულ იქნას მუშ[აობა] რადგან, აქამდე გაჩერებულ სა[მრეწ]ველოების მოტორების ამუშ[ავების] გამო, სადგურის წარმოება ვერ ... რებს დააკმაყოფილოს ენერგიის [მო]თხოვნილება.

იდგმება ახალი მოტორები ამ ... როვის სახელობის მოედანზე ... ბი-ეიბატის „ბუხტაზე" ახალი ... ვის მიზნით. პარალელურად ... ტრონული დენა აწყობს ტრანს[ფორ]მატორულ განმანაწილებელ პუ[ნქტს] ახალ უბნების დასაკმაყოფილე[ბლად] სრულდება ტრანსფორმატორულ [პუ]ნქტის ეწყობა სურახანაში, მ... რომანაში, ერთ განმანაწილებე[ლი] სალდათის ბაზარზე, ორის—ბ... ბატის პუნქტზე. ახლო მომა[ვალში] შეუდგებიან ამხ. კიროვის სახე[ლობის] სამრეწველოში ტრანსფორმა[ტორის] პუნქტის მოწყობას.

მსოფლიო მეურნეობის მდგომარეობა 1922 წლ. უკანასკნელ მეოთხედის განმავლობაში

(ამხ. ვარგას მასალებიდან).

გასული წლის მეოთხედის განმავლობაში მსოფლიო მეურნეობის მდგომარეობას არ შეიძლება მივსცეთ საერთო დახასიათება. იმ დროს, როდესაც შეერთებულ შტატებში კარგი კონიუნქტურა უმჯობესდებოდა, დასავლეთ ევროპაში—ინგლის, საფრანგეთსა და ნეიტრალურ ქვეყნებში—ემჩნეოდა ძალიან ნელი გაუმჯობესება, საშუალო ევროპაში კი შემჩნეული იყო დიდი დაქვეითება.

გერმანიაში მარკის კურსის დაცემამ მიიღო ისეთი ხასიათი, რომ არავითარი ხელშეკრულების დადება გერმანიის ვალიუტით არ შეიძლებოდა.

ბევრად უკეთესი მდგომარეობა არც ავსტრიაშია, სადაც კრონის ხელოვნური სტაბილიზაცია მოახდინეს, რამაც გამოიწვია ეკონომიური კრიზისის გაზრდა, და ამის გამო კი არაჩვეულებრივად გაძლიერდა უმუშევრობა. ასეთივე მოვლენებს ვხედავთ ჩეხო-სლოვაკიაში, რომლის კრონა გარშემო მდებარე ქვეყნებში უდიდეს ვალიუტად ითვლება. იტალიაში ეკონომიური მდგომარეობა უცვლელია: ფაშისტური ბატონობის ზეგავლენა ქვეყნის ეკონომიურ მდგომარეობაზე ჯერ-ჯერობით საბოლოვოთ არ არის აღრიცხული. ამ უკანასკნელ ხანებში შემჩნეული გაუმჯობესება იტალიის ვალიუტისა შეიძლება მიეწეროს იმ ნდობას, რომელსაც იჩენდენ საზღვარ გარეთის კაპიტალისტები ფაშისტურ ხელისუფლებისადმი, გამოხატეს რა ამით თავისი რწმენა იტალიის კაპიტალისტურ წესწყობილების სტაბილიზაციისადმი. ზემოდ აღნიშნული შეიძლება დავადასტუროთ შემდეგი ცხრილით, რომელიც აჩვენებს ვალიუტის ფასების დაწესებას ლონდონის ბირჟაზე, სადაც გირვანქა სტერლინგში აძლევენ:

	პარიტეტი	6 ოქტ. 1922 წ.	6 იანვ. 1923 წ.
საფრანგეთი	25,22	58	67
იტალია	25,28	103	92
გერმანია	20,43	9550	3950
ავსტრია	24,2	315000	320000
ჩეხო-სლოვაკ.	24,02	130	16
ჰუნგრეთი	24,02	10500	11500
პოლონეთი	20,43	40000	83000
რუმინია	25,22	725	840
ბულგარეთი	25,22	750	665
სამხ.-სლავია	25,22	275	425
საბერძნეთი	25,22	155	390

ვალიუტის ასეთი ნახტომები იწვევს ფასების ასეთსავე ნახტომებს. მაგალითისათვის საკმარისია აღვნიშნოთ, რომ დეკემბრის შუა რიცხვებში ფოლადის ერთი ტონა ფასობდა 100 ათას მარკით მეტი მსოფლიო ბაზრის ფასებზე.

ასეთივე განსხვავება ემჩნეოდა იმავ დღეებში სხვა საგნებსაც და აგრეთვე ნახშირსაც. 20 დღის შემდეგ, როდესაც მარკა დაეცა ისე, რომ დოლარი ღირდა 5,500—9,500, გერმანიაში არსებული ფასები ისევ დაბალი იყო მსოფლიო ფასებზე. ასეთი მდგომარეობა არა თუ აწუხებს ევროპის კაპიტალისტურ წრეებს, არამედ ძალიან აღელვებს ევროპის კაპიტალისტურ ქაოსიდან დაშორებულ ამერიკელებსაც, რომელთა შორის ორი აზრი იბრძვის ერთმანეთის წინააღმდეგ: ერთი მომხრეა იმისა, რომ დაუყოვნებლივ ჩაერიონ ევროპის საქმეებში; მეორე მომხრეა იმისა, რომ ჯერ კიდევ დაიცადონ.

ევროპის პრობლემის განხილვის დროს მნიშვნელობა აქვს ფასების იმ განსხვავებას, რომელიც არსებობს ამერიკასა და ევროპას შორის საერთოდ, და ევროპის იმ ქვეყნებს შორის კერძოდ, სადაც განუწყვეტლივ ეცემა ვალიუტა. ამერიკული ჟურნალი „ფედერალ რეზერვ ბიულეტენი" ნოემბრის დამლევამდე:

1913 უდრის 100.

შეერთებული შტატები	165
დიდი ბრიტანეთი	148
საფრანგეთი	112
იტალია	190
გერმანია	79

გამოდის, რომ ამერიკელს თავის დოლარად შეუძლია მიიღოს გერმანიაში ორჯერ მეტი საქონელი, ვიდრე თავის ქვეყანაში. ამით აიხსნება ის გაცხოველებული კამპანია, რომელსაც აწარმოებდენ ამერიკის გავლენიანი კაპიტალისტური წრეები, დაუყოვნებლივ შემოეღოთ შეერთებულ შტატებში მფარველობითი ბაჟების მაღალი ტარიფები, რათა აღემართათ მაღალი ზღუდე ევროპის კონკურენციის წინაამდეგ. მაგრამ ეს ზღუდე ჰყოფს ამერიკის საზოგადოებრივ აზრს ე. წ. ევროპის მომხრე და ევროპის საწინააღმდეგო ნაწილად. მსხვილი კაპიტალი, რომელიც დაინტერესებულია მაღალი ფასების არსებობით, გამოდის მეორე აზრის დამცველად, დემოკრატიული ფენების წარმომადგენლობა კი მხარს უჭერენ ევროპასთან დაახლოვებას. უკანასკნელ თვეებში ანტი-ევროპიული მიდრეკილობა გაძლიერდა იმ კარგი კონიუქტურის წყალობით, რომელიც იმედს აძლევს ამერიკის ბურჟუაზიას, რომ მას შეუძლია არსებობა ევროპის გარეშე, ეს აზრი ნათლად არის გამოხატული „Nat.Cit. Hahk-ის ნოემბრის ანგარიშში. ამ ანგარიშში ჩვენ ვკითხულობთ„ ხელახლა გამოცოცხლებულმა სავაჭრო კონიუნქტურამ, მიუხედავად ხანგრძლივი გაფიცვებისა, განამტკიცა ის შეხედულება, რომ ჩვენი ქვეყანა მიაღწევს გაფურჩქვნის უმაღლეს საფეხურს მაშინაც კი, როდესაც ევროპა ვერ შესძლებს ნგრევის გადალახვას".

ბრძოლა ამ ორ მიმდინარეობათა შორის ჯერ კიდევ დამთავრებული არ არის, მაგრამ მაინც სჩანს, რომ მიუხედავად მფარველობითი ბაჟების მაღალი ტარიფის შემოღებისა, ევროპის ... რომელიც არ არის უშუალოთ დაინტერესებული გერმანიის პირდაპირი გაძარცვით.

ე. წ. სარეპარაციო საკითხმა, რომელიც დიდი ხანია, რაც საერთო ევროპის საკითხად გადაიქცა, წლის უკანასკნელ მეოთხედში ხელი შეუწყო მდგომარეობის გართულებას, განსაკუთრებით ახალი წლის წინა დღეებში, როდესაც საფრანგეთი სერიოზულად ემზადებოდა რურის ოკუპაციისათვის.

ამ საერთო შენიშვნების შემდეგ ჩვენ განვიხილავთ სამეურნეო კონიუნქტურას ცალ-ცალკე ქვეყნებში, აღნიშნულ დროის განმავლობაში.

ამერიკის შეერთებული შტატები.

ამერიკის ყველა წყაროები (გაზეთები, ჟურნალები, მოხსენებები), რომელიც არკვევენ ქვეყნის მდგომარეობას, ეთანხმებიან იმ აზრს, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატების სამეურნეო კონიუნქტურა გასული წლის უკანასკნელ მეოთხედის განმავლობაში, შეიძლება კარგად ჩაითვალოს. მრეწველობის თითქმის ყველა დარგებმა (რკინა, ფოლადი, საავტომობილო, საფეიქრო, საალმშენებლო) ნოემბერში გამოიჩინეს უდიდესი ნაყოფიერება, მაგრამ მიუხედავათ ამისა, ამერიკულმა წარმოებამ ჯერ კიდევ ვერ გამოიჩინა მთელი თავისი საწარმოო უნარი.

ასეთი კონიუნქტურის ბაზათ ითვლება უპირველეს ყოვლისა, სასოფლო მეურნეობის გაუმჯობესება: სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ღირებულება 1873 მილიონ დოლარით მეტი იყო, ვიდრე 1921 წელს. ამ ჯამში არ შედის საქონლის რაოდენობის გაზრდა. ფერმერების ასეთი გაუმჯობესებული მდგომარეობა მოასწავებს მათი ყიდვის უნარიანობის გაზრდას და, მაშასადამე, მრეწველობის პროდუქციის მოთხოვნილების გაზრდასაც. საკმარისია აღვნიშნოთ, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატების უკანასკნელი მოსავალი შეფასებულია 7750 მილიონ დოლარათ. თუ გამოვაკლებთ ამ საერთო შემოსავალს საწარმოო ხარჯებს (მუშა ხელი, მანქანები და სხვა), რაც დაახლოვებით 2 მეოთხედ მილიარდს შეადგენს, მივიღებთ 5 ნახევარ მილიარდ დოლარს 6 ნახევარ მილიონ ფერმერისათვის.

შეერთებულ შტატების საგარეო ვაჭრობა უკანასკნელ თვეებში იმყოფებოდა აღნიშნულ ახალი ტარიფის ზეგავლენის ქვეშ, მაგრამ ამერიკის შეერთებულ შტატების სავაჭრო ბალანსი 1922 წელშიაც აქტიური იყო, თუმცა ეს აქტივი ხვდება კაპიტალის გატანას სესხის სახით. აი, როგორ იზრდებოდა წლის უკანასკნელ მეოთხედის განმავლობაში ამერიკის „საქონლის" ექსპორტი: უცხო სახელმწიფოებისათვის მიცემული სესხები უდრიდა (მილიონ დოლარებში): 1919 წ.—292, 1920 წ.—379, 1921 წ.—550, 1922 წლის 11 თვის განმავლობაში—588, ამგვარად ჩვენ ვხედავთ, რომ ამერიკა წარმოადგენს ისეთ კაპიტალისტურ ქვეყნის ნიმუშს, რომელსაც საზღვარ-გარეთ გააქვს კაპიტალის ზედმეტი რაოდენობა, იცავს რა ამავე დროს თავის შინაურ ბაზარს დიდი ბაჟების ბარიკადით.

ინგლისი.

წარსული წლის უკანასკნელ თვეებში ბრიტანეთის სამეურნეო მდგომარეობას თანდათანობითი გაუმჯობესება დაეტყო. დიდის ენერგიით სცდილობს ინგლისის ბურჟუაზია ასწიოს თავისი გირვანქის კურსი მისი ოქროს პარიტეტამდე, რათა მან ხელახლა შესძლოს ინგლისური ვალიუტა საერთაშორისო ბირჟის საზომათ გახადოს. 1922 წლის უკანასკნელ მეოთხედში ინგლისმა შესძლო თავისი გირვანქა რამოდენიმე ათეულ ცენტით აეწია და ამ ჟამათ ინგლისური ვალიუტა დოლართან შედარებით მხოლოთ 5 პროცენტით ნაკლებია თავისი პარიტეტზე.

უნდა აღინიშნოს, რომ როგორც ვალიუტის, აგრეთვე თავისი სამეურნეო ცხოვრების გამოუმჯობესობას ინგლისი მუშათა კლასის ხარჯზე აწარმოებს. ხელფასი გაწეულია ცხოვრების სიძვირესთან შედარებით და ამის გამო ინგლისის ინდუსტრიამ ხელახლა შესძლო საერთაშორისო ბაზარზე მეტოქეობა. ხელფასის ჩამოქვეითებას, პირველათ ყოვლისა ადგილი ქონდა ნახშირის წარმოებაში, სადაც ის 1914 წ. არსებულ ხელფასზე ქვევით დგას. და მიუხედავათ რეალურ ხელფასის ასეთი ჩამოქვეითებისა, მემაღაროების შრომის ნაყოფიერებამ იმატა: საშუალო კვირის ამოღება გაფიცვამდე 4,25 მილიონ ტონს უდრიდა, გაფიცვის შემდეგ ჩვენ გვაქვს: ენკენისთვეში—5,12, ოქტომბერში—5,30, ნოემბერში—5,42, დეკემბერში—5,6 მილიონ ტონის ამოღება. კვირაში. ცოტაოდენი დამუშავების მომატება ემჩნევა სალითონო მრეწველობას (1.000 ტონებით).

	სექტემბ.	ოქტომბ.	ნოემბ.
რკინა	430	431	494
ფოლადი	556	565	600

1921 წლის ნოემბრის რიცხვები ყველაზე უმაღლესია; მაგრამ ეს რიცხვიც ინგლისის სალითონო მრეწველობის საწარმოვო შესაძლებლობის მხოლოთ 50 პროც. შეადგენს.

ამ გამოკეთების მიუხედავათ უმუშევრობის საკითხი მწვავეთ დგას:

წლის დასაწყისში არსებულ 1.900.000 უმუშევართა რაოდენობამ წლის ბოლოსთვის 1.400.000-მდე დაიკლო, მაგრამ ეს რიცხვი საკმაოთ საშიშო დარჩა. ამ რიცხვს უნდა მიემატოს 600 ათასი ღარიბი, რომლებიც მუდმივ დახმარებას იღებენ.

ამ წლის უკანასკნელ მეოთხედში ფასები საკმაოთ მტკიცე იყო. საბითუმო ფასების ინდექსები: 163,5—166,2, ცხოვრების ღირებულება—79-80. რაც შეეხება საგარეო ვაჭრობა, ის, 1921 წ. შედარებით, 1922 წელში შემდეგი ციფრებით გამოიხატება (გირვანქა სტერლინგის მილიონებში).

	1922 წ.	1921 წ.
იმპორტი	1003	1086
ექსპორტი	726	703
რეექსპორტი	104	107

შემოტანის გატანაზე ჭარბობა, მაშასადამე, წარსულ წელს 179 მილიონ გირ. სტერლ. უდრის, 1921 წლ. 275 მილიონის წინააღმდეგ.

(„პრავდა")

(დასასრული იქნება)

შეფების ბიურო

წინადადებას აძლევს შეფების რწმუნებულთ (ამიერ-კავკ. საგარეო ვაჭრობის, „ცენტრო კავშირის", ამიერ-კავკ. კოოპ. კავშირის, სრულიად რუსეთის პროფკავშირთა ცენტრალურ საბჭოს ა. | კ. ბიუროს, ამიერ-კავკასიის ცაკის, ამიერ კავკ. რკ. გზის სამმართველოს, ამიერ კავკ. რკ. გზის გამგეობის, ამიერ-კავკ. სატრანსპორტო დამხმარე საზოგადოების, ქალაქის ალმასკომის, საქართველოს სახ. კომისართა საბჭოსი, სახ. სასურს. კომისარიატის ა. | კ. ფინანსთა სახ. კომისარიატის, საქ. პროფკავშირთა საბჭოს, მიწათმოქმედ. სახკომისარიატის, მუშათა მთლიან კოოპერატივის, ჯანმრთელობის სახ. კომ. და ფოსტა-ტელ. სახკომისარიატის) დაათვალიერონ პირადათ შეფების ქვემდებარე ნაწილების ყაზარმები და (22 თებერვლისათვის)

საზეიმო დღეებისთვის

დაასრულონ მათი შეკეთება.

ქალაქის ალმასკომის და მიწად-მოქმედების სახ. კომისარიატის რწმუნებულებმა დამატებით მიიღონ შეფების ბიუროში ცნობა ყაზარმათა შეკეთების წესის შესახებ.

დანარჩენ შეფების რწმუნებულნი (სრ. რუსეთის სახ. მეურნეობის, ა. | კ. საგარ. ვაჭრ. კომისარიატის, საქ. ცაკის, საქ. სახ. ბანკის, საქ. ფინანს. სახ. კომისარიატის) უნდა შემოიარონ შეფების ბიუროში.

შეფების ბიუროს პასუხისმგებელი მდივანი: **არუხტანოვი.**

„განათლების მუშაკთა სახლის" მოქმედება

(1922 წ. ოქტომბერი—დეკემბერი).

3 თვის წინად ტფილისში დაიწყო მოქმედება „განათლების მუშაკთა სახლმა", რომელმაც მიზნად დაისახა განათლების მუშაკთა გაერთიანება, და მათი პოლიტიკური და პროფესიონალური განათლება. „სახლის" დაარსების იდეა ეკუთვნის განათლების მუშაკთა კავშირის კულტურულ განყოფილებას.

სექტემბერში სახალხო განათლების კომისარიატმა დაუთმო კულტურულ განყოფილებას 4 ოთახიანი ბინა, და აღუთქვა ყოველთვიურად 100 მილიონი სუბსიდიის მიცემა. 4 სექტემბერს არჩეულ იქნა დროებითი ბიურო. ბიურომ გამოიმუშავა მომავალი მუშაობის გეგმა და მოწყობილი იქნა ქვე-სექციები შემდეგი სახით: 1) საბავშვო ბაღის და შრომის სკოლების 1-ლ ჯგუფის ქვე-სექცია—18 წევრისაგან, 2) მოსწავლეთა თვითმოქმედების და თვითმართველობის ქვე-სექცია—40 წევრისაგან, 3) ბუნების მეტყველებისა და გეოგრაფიის ქვე-სექცია—30 წევ., 4) ისტორიული ქვე-სექცია—30 წევრ., 5) ქართული ენის ქვე-სექცია—50 წევრი, 6) რუსული ენის ქვე-სექცია—35 წევრი, 7) სომხური ენის ქვე-სექცია—30 წევრი, 8) ხელოვნების ქვე სექცია—57 წევრი, 9) მათემატიკის და ფიზიკის ქვე-სექცია—60 წევრი.

საბავშვო ბაღის და შრომის სკოლების 1-ლ ჯგ. ქვე-სექციის მუშაობა დაიწყო ადგილებიდან მოხსენებების გაკეთებით. ზოგიერთი მოხსენებები გან. ფიზიკურ აღზრდის შესახებ, სცილდებოდა ქვე-სექციის ჩარჩოებს და მოითხოვდენ აზრთა უფრო ფართოთ გაცვლა-გამოცვლას.

ბავშვთა თვითმოქმედების ქვე-სექციაში ცხოველი ინტერესი გამოიწვია მოხსენებამ, რომელმაც წამოაყენა მთელი რიგი საკითხებისა, რომელნიც იქნა გაშუქებული სპეციალურ მოხსენებებში მაგ. „სასკოლო კოოპერატივების" პრობლემა.

ქვე-სექცია ამუშავებს ფართო თემებს მომავალი მუშაობისათვის.

გეოგრაფიის ქვე-სექციაში მუშაობა ორი მიმართულებით იქნა განსაზღვრული: 1) ქვე-სექციის წევრთა ცოდნის გაფართოება, 2) იმ საკითხების დამუშავება, რომელიც დაკავშირებულია ბუნების-მეტყველებისა და გეოგრაფიასთან.

მნიშვნელოვანი შედეგებია მიღწეული პირველ დარგში: მოწყობილია კურსები კავკასიის ფიზიკურ გეოგრაფიის შესასწავლად, ამ კურსის გავლის შემდეგ განზრახულია საქართველოს ეკონომიური გეოგრაფიის შესწავლა.

მეორეს მხრივ მუშაობა გამოიხატა საზოგადო ხასიათის თემებზე მოხსენებების გაკეთებაში. ზოგჯერ მოხსენებებს ამუშავებენ სხვა სექციებთან ერთად.

დიდი მუშაობა შესრულდა ისტორიულმა ქვესექციამ. წევრთა პირ- [illegible]

წილეობას მუშაობაში. ყველაზე მეტი მუშაობის უნარი ხატვის მასწავლებლებმა გამოიჩინეს. მოხსენებით გამოირკვა, რომ მზამზარეული მასალა, რომელიც შეიძლება საფუძვლად დაედოს სკოლებში ხატვის სწავლების საქმეს—არ არის, რომ საჭიროა ამ მასწავლებლების თეორეტიულ დებულებათა პრაქტიკაზე გადასინჯვა.

წარსული წლის დასასრულს ქვე სექციამ შეიტანა პედაგოგიურ სექციის ბიუროში საკითხი ქვე სექციის 2 დამოუკიდებელ ჯგუფთა დაყოფის შესახებ:

1) სიმღერის დამუშავების და სწავლების, და 2) ხატვის დამუშავების ჯგუფებად.

ქვე-სექციის მოღვაწეობის მიმოხილვა გვიჩვენებს, რომ არც ერთი მათგანი არ თავსდება სავსებით თავის ჩარჩოებში—ეხება რა საერთო პედაგოგიურ საკითხებს. ჯერ კიდევ საგნების ქვესექციის დაარსების დროს წამოიჭრა საკითხი ერთი ცენტრალური სექციის დაარსების შესახებ, რომელიც დაფუძნებული იქნება არა საგნებზე, არამედ საერთო პედაგოგიურ პრინციპებზე. ეს ცენტრალური სექცია აწარმოებს ბავშვის განვითარების შესწავლას, გამოჰყავს რა ფსიქოლოგიური ხასიათის დასკვნები სასკოლო ცხოვრების ორგანიზაციისათვის, პედაგოგიურ სექციის ბიურომ წამოაყენა წინადადება პედაგოგო-პედაგოგიური ქვე-სექციის დაარსების შესახებ, რომლის აგებულება დანარჩენთაგან განსხვავდება; ქვე-სექციის წევრთა რიცხვი არ განისაზღვრება თავისი სურვილით ჩაწერილებით, არამედ შევსებულია მოწვეულ სპეციალისტებით. ქვე-სექცია დაუკავშირდა ადგილობრივ სამეცნიერო ძალებს და ბაქოს და მოსკოვის პედაგოგიურ დაწესებულებებს.

ქვესექციას დამზადებული აქვს მთელი რიგი მოხსენებისა საბავშო პედაგოგიკის და ფსიქოლოგიის სფეროში; განზრახულია თეორეტიული მუშაობის გარდა წარმოებულ იქნას ანკეტების და დოკუმენტების შეგროვება ბავშთა ცხოვრების შესახებ. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში წაკითხულია 5 მოხსენება უმთავრესად ბავშვთა ფსიქოლოგიისა და ახალ სკოლაში შრომის როლის შესახებ.

ქვესექციის მოხსენებებს საერთო კრებებზე მრავალი პედაგოგები და ექიმები ესწრება; აუდიტორია ხშირად 200—300 კაცისაგან შესდგება. ასეთი ინტერესი მოხსენებებისადმი, რომელსაც ადგილი აქვს კრებებზე, იმის მაჩვენებელია, რომ ქვესექცია ადგია სწორ გზას.

საერთოდ შეიძლება ითქვას, რომ მიუხედავათ იმისა, რომ ქვესექცია დიდი ხანი არ არის რაც არსებობს, თვითეულმა ასეთმა სექციამ მიაღწია [illegible]

პარტიული ცხოვრება

[illegible]

ზე. ნათლად წარმოდგენისათვის საჭიროა განვიხილოთ სამართალის განვითარება, მისი ამოცანები და რანაირი ფორმა აქვს მას ამ ჟამად რუსეთში. ჩვენი სასამართლო დაიბადა მაშინ, როდესაც ჩვენ გარს გვერტყა ბლოკადა, ე. ი. საბჭოთა ხელისუფლებისათვის მეტად მძიმე პირობებში. სასამართლო ბურჟუაზიული შეხედულებით წარმოადგენდა, ვითომ, მიუდგომელს, მხოლოდ სიმართლის მაძიებელ რამეს; მაგრამ პროლეტარულმა რევოლიუციამ იცოდა, რომ სასამართლო წარმოადგენდა და წარმოადგენს სახელმწიფოს აპარატს. მაშასადამე ის არის კლასობრივი.

ჩვენ ვქმნით სასამართლოს კლასობრივ ინტერესების დაცვის საფუძვლებზე, ვქმნით ისეთ სასამართლოს, რომელიც დაიცავს პროლეტარიატის ინტერესებს. რუსეთში სასამართლო პროლეტარულია. იქ სასამართლო ფეხი-ფეხ მისდევდა ხელისუფლებას, არ ყოფილა არც ერთი მოვლენა, რომ გვერდი აეხვიოს სასამართლოსთვის. სასამართლოს დიდ მიღწევათ უნდა ჩაითვალოს აგრეთვე ნამდვილ რევოლიუციონურ თვით შეგნების შეტანა და ბურჟუაზიულ შეხედულების ამოფხვრა ქორწინებისა და განქორწ-ნების საქმეში. სასამართლომ დაამსხვრია ქორწინების ძველი ჯაჭვები და გაანთავისუფლა ოჯახი მონობისაგან. ბავშვები, დაბადებულები ქორწინების გარეშე გაათანასწორა სხვა ბავშვებთან მიუხედავად შთამო- [illegible]

გამოცვლის ერთგვარი განსაზღვრული წესით. უნდა შეიქმნეს პროკურატურის ზედამხედველობა და დამცველთა კოლეგია.

სასამართლო უნდა გაჯანსაღდეს.

საქართველოში სასამართლო ძლიერ ჩამორჩენილია ნამდვილ პროლეტარულ სასამართლოსაგან. თბილისში 13 მოსამართლეში 12 ძველი სასამართლოების და პროკურატურების წევრებია, რომლებიც არამც თუ ხელს შეუწყობენ ნამდვილ პროლეტარულ სასამართლოს შექმნას, არამედ მტრულად განწყობილნი არიან საბჭოთა ხელისუფლებისადმი. დაუყოვნებლივ გაძევებულ უნდა იქნან სასამართლოდან ასეთი პირები და მათ ნაცვლად დაინიშნოს პატიოსანი მუშები. უნდა მოხდეს აუცილებლად პროლეტარულ სამართალის პოპულიარიზაცია, დაუახლოვდეს სასამართლო მოსახლეობას. უნდა შევქმნათ იურიდიული ლიტერატურა და კონსულტანტების ქსელი.

კრება მოითხოვს დაუყოვნებლივ რეფორმას.

ერთხმათ მიღებულ იქნა რეზოლიუცია, რომელშიაც კრება მოითხოვს რეფორმის დაუყოვნებლივ გატარებას და სთხოვს რაიონულ და თბილისის კომიტეტს პირველი რიგში მოხსნილ იქმნან თბილისის მოსამართლეები და მათ ადგილას დაინიშნოს პატიოსანი მუშები.

დელეგატების არჩევნები საქალაქო კონფერენციაზე.

კრებამ აირჩია 97 დელეგატი მომავალ საქალაქო პარტიულ კონფერენციაზე.

შემოქმედის თემი (გურია).

შემოქმედის თემში შედის ხუთი იაჩეიკა, ყველა ესენი შეკავშირებული არიან შემოქმედის ორგანიზაციაში. ამ ორგანიზაციაში 1921-ში ითვლებოდა წევრები და კანდიდატები ას თოთხმეტამდე. მაგრამ 1921 წლის გაწმენდამ ის საგრძნობლად შეამცირა, პარტიას გარეშე დასტოვა ყველა, ჩვენი რიგებისათვის შეუფერებელი პირები, რის შემდეგაც ორგანიზაციაში დაგვრჩა 70-მდე კაცი. ახალ გენერალურ გაწმენდის დროს კიდევ მოაკლდა რამოდენიმე პირი, ამ თემიდან მაზრაში მუშაობს თხუთმეტ წევრამდე და ადგილობრივ ორგანიზაციაში დღეს ითვლება 45 დამტკიცებული წევრი და აგრეთვე რამოდენიმე ახალი კანდიდატები. გამწმენდი კომისიის მუშაობას უნაყოფოთ არ ჩაუვლია; ერთი რომ მან მოაშორა პარტიას ზედმეტი ბარგი: პასიური და მერყევი ელემენტები და მეორედ მან სრულიად გამოააშკარავა ჩვენი პარტიის წევრთა პოლიტიკურ მომზადების ძლიერ დაბალი დონე. თუ დღემდე, მომენტზედ მოხსენებაზე და ყოველგვარ პოლიტიკურ მაცადინეობაზედ ძალიან ნაკლებათ გვესწრებოდა პარტიის წევრები და საჭირო იყო მათზედ ძალდატანება კრებებზე მოსაყვანად, დარწმუნებული იმაში, რომ ისინი დიდი „სტაჟის" მქონეა და თითქოს ყველაფერი იციან გამწმენდ კომისიის მიერ გამოკითხვის შემდეგ, დარწმუნდა იმაში, რომ მათ არაფერი არ სცოდნიათ, და გამოააშკარავა მათი სუსტი პოლიტიკური მომზადება. ეს დაემარ, თა არა მარტო მიწის მუშა გლეხებს. აგრე მოუვიდა ზოგიერთ პასუხისმგებელ საბჭოთა მუშაკებს, რომლებიც ჩაბმული იყვნენ საადმინისტრაციო თუ საბჭოთა საალმშენებლო მუშაობაში და სრულიად არ იწუხებოდენ პოლიტიკური ლიტერატურის კითხვით. დღეს კი საქმე სხვა რიგად მოეწყო. დღეს თვით თხოულობენ მომენტებზედ მომხსენებლებს და სისტემატიურ პოლიტიკურ მომაცადინე წრეებს, პარტიის დისციპლინაც უკეთ არის აღდგენილი. გაწმენდის შემდეგ ორგანიზაციამ აირჩია ახალი თემკომი, რომლის დადგენილებით კვირაში ერთხელ იმართება თემკომის კრება, თხუთმეტ დღეში—სათემო ორგანიზაციის კრება, რომლისთვისაც გურიის სამაზრო პარტკომს ეთხოვა შემოქმედის თემკომისაგან, რომ ერთი ენერგიული მცოდნე პარტმუშაკი დაუნიშნოს შემოქმედის ორგანიზაციას სამაცადინოდ თვეში ორჯერ, რის შესრულებას მაზრა დაგვპირდა. თემკომმა აღადგინა კავშირი კომკავშირთან შემდეგნაირად: დაევალა კომკავშირის იაჩეიკას იყოლიოს ერთი წარმომადგენელი თემკომში სათათბირო ხმით. და დაევალა კომკავშირს, რათა ყველა თავისი წევრებით დაესწროს ორგანიზაციის სამეცადინო კრებას. თემკომი ფიქრობს სამაცადინო კრებებზედ დაისწროს უპარტიო მასაც.

გ. შემოქმედელი.

კოოპერაცია

საქართველოს ყველა კოოპერატივთა ორგანიზაციებს.

სავალდებულო დადგენილება კოოპერატიულ ორგანიზაციების შესახებ № 2.

სამომხმარებლო კოოპერაციის მშენებლობის შესახებ 1923 წლის 24 იანვარს გამოცემულ დეკრეტის განსახორციელებლად საქართველოს ცენტრალური კოოპერატიული კავშირი (ცეკავშირი) ადგენს შემდეგს:

1. გამოკვლეულ იქნას ყველა რაიონები ეკონომიურ-კოოპერატიული მთლიანობის მხრივ და შესდგენ ყოველ რაიონისათვის ცალ-ცალკე ქსელები მომხმარებელთა მთლიან კოოპერატივებისა, თანახმად ინსტრუქციებისა.

2. პირველ მუხლში აღნიშნული გამოკვლევების მოხდენა და ქსელების შედგენა ევალებათ სარაიონო კავშირებს იქ, სადაც ისინი არსებობენ, ხოლო იმ რაიონებს, სადაც კავშირები არ არსებობს, როგორიც: ბორჩალოს, დუშეთ-თიანეთის, ახალციხე-ახალქალაქის, აჭარა-ქობულეთის და ტფილისის მაზრის იკვლევს და ქსელებს ადგენს ცეკავშირის სეკრეტარიატი.

3. შედგენილ ქსელებს საბოლოოდ ამტკიცებს ცეკავშირი, რომლის შემდეგაც სარაიონო კავშირები და ცეკავშირის სეკრეტარიატი სათანადო რაიონებში ახდენენ არსებულ მომხმარებელთა კოოპერატივების გადაჯგუფებას და ახლების დაარსებას თანახმად ქსელისა.

4. თუ რომელიმე მომხმარებელთა ორგანიზაცია არ მიიჩნევს მიზანშეწონილად სარაიონო კავშირების მიერ კოოპერატივების ამა თუ იმ გადაჯგუფებას, უფლება აქვს განასაჩივროს ცეკავშირმა.

საქართველოს ცენტრალური კოოპერატიული კავშირი (ცეკავშირი).

კოოპერატივი „კომუნისტური ამხანაგობა"

კოოპერატივი „კომუნისტური ამხანაგობა" დაარსდა 1922 წლის სექტემბერში. შეერთებულ იქნა ამიერ-კავკასიის და საქართველოს საგანგებო კომისიის სამხედრო კოოპერატივები; ამ კოოპერატივს ჰყავს 624 წევრი და აქვს 500.000 მილიონიანი თანხა.

ამიერ-კავკასიის საგანგებო კომისიისაგან კოოპერატივმა მიიღო 1 მილიარდი მანეთის სესხი და 1.800 მილიონი უპროცენტო სესხი. ამგვარად კოოპერატივმა შეიძინა საბრუნავი თანხა და მას აქვს შესაძლებლობა აწარმოვოს დიდი ოპერაციები, გაიაფოს და გააფართოვოს საქონლის გაცემა და სხვა.

ამხანაგობას აქვს 4 მაღაზია: საწვრილმანო-კოლონიალური, გასტრონომიული, ქსოვილების და ფეხსაცმელების, სასადილო და ორი სახელოსნო: ჩექმების და სამკერვალო. 1922 წ. სექტემბრიდან დაწყებული ოქტომბრამდე ამხანაგობამ შეიძინა 12.472.526 ათასი მან. საქონელი, რომელიც მიიღო კოოპერატულ ორგანიზაციებისაგან, სახელმწიფოებრივ წარმოებათაგან, კერძო პირებისაგან და საზღვარგარეთის ფირმა „მეჩიკისაგან".

ამხანაგობის წმინდა მოგება სექტემბრიდან—იანვრამდე უდრის 5.253 მილიონ მანეთს. 1 იანვრისათვის კოოპერატივში ირიცხებოდა 738 წევრი.

ბორჯომის მუშათა კოოპერატივი.

1923 წ. 19 იანვარს შესრულდა წელიწად ნახევარი ბორჯომის რაიონის მთლიან მუშათა კოოპერატივის დაარსებიდან.

მიუხედავად იმისა, რომ მისი ძირითადი თანხა მცირე იყო (20 მილ. მანეთამდე) და ის არა ერთხელ განიცდიდა ფინანსიურ კრიზისს, მუშების დახმარებით გამოდიოდა ამ დგომარეობიდან, ფარავდა ზარალს და ასწორებდა თავის შეცდომებს და ბოლოს გახდა მძლავრ ორგანიზაციათ, რომელსაც აქვს ნდობა მთელ რაიონში. ამ დროის განმავლობაში გადარჩეული იქნა სამი გამგეობა. მეოთხე, ეხლანდელი გამგეობა, შეუდგა მუშაობას გასულ წლის ოქტომბრის პირველ რიცხვებში, ეს დრო იყო მუშკოპის ცხოვრებაში ძლიერ აუტანელი ვინაიდან ყველა ასე თუ ისე დიდი ოპერაციები, რომელნიც უნდა ეწარმოებინა კოოპერატივს, შეუძლებელი ხდებოდენ საჭირო თანხების უქონლობის გამო. მუშკოპის სალარო და სავაჭროები თითქმის ცალიერი იყვნენ, ხოლო მიმდინარე საჭიროება, დიდი შტატის შენახვა და სხ. მოითხოვდა საკმაო თანხას.

29 სექტემბერს მოხდა მუშკოპის წევრთა საერთო კრება, რომელმაც მიუთითა ახალ გამგეობას მთელ რიგ ზომებზე საქმის დასაყენებლად სათანადო დონეზე.

ახალი გამგეობა შესდგება სამ პირთაგან, რომლებიც არჩეული არიან მუშათა წრიდან,

წევრთა რიცხვი უდრიდა 1539. ამ ჟამად საწევრო გადასახადი ირიცხება ერთი მანეთი ოქროთი. წევრებს, რომლებსაც დღემდე არ შემოუტანიათ ხვედრი ფული, მიეცათ წინადადება მისი საჩქაროთ გადახდაზე. ასეთ წევრთა რიცხვი უდრის 800 კაცს.

რაც შეეხება მუშკოპის შტატს, ის შემოკლებულია მინიმუმამდე.

კოოპერატივი აწვდის სურსათ-სანოვაგეს მთელ რაიონს და მას აქვს ექვსი განყოფილება: ბაკურიანში, წაღვერში, ახალდაბაში, ჩარხის წყალზე (მუშათა უბანი) და ორიც ბორჯომბაღში, ბორჯომის განყოფილებებს უკავიათ საუკეთესო შენობები ქალაქის ცენტრალურ ნაწილებში. დუქნები საქონლის მხრივ უზრუნველყოფილნი არიან, საქონელი ეძლევათ მხოლოდ წევრებს, ბაზრის ფასებზე გაცილებით იაფად.

ს. მ. უ. ს. სათბობ განყოფილების მიერ დავალებული აქვს მუშკოპს ნავთის რეალიზაცია ბორჯომის რაიონში. ამ ჟამად კოოპერატივმა მოაწყო ფურნე და აწვდის ყველა მოქალაქებს ნახევრათ თეთრ პურს, გირვანქას 8,000 მანეთად, რითაც მოესპოთ სიშუალება კერძო მეპურეებს ასწიონ პურის ფასი. დაუფასებელი სამსახური გაუწია ბორჯომის მუშკოპს სახელმწიფო მამულმა, რომელმაც გაუხსნა ფართე კრედიტი თავის ადგილობრივი ფაბრიკატებზე, რომლებიც კარგათ იცვლებიან პირველ მოთხოვნილების სურსათ-სანოვაგეზე, სამაგიეროთ მუშკოპი თავის მხრივ უწევს ყოველივე დახმარებას მამულის მუშებს მათი საჭიროების დასაკმაყოფილებლად.

გამგეობამ, შემდგარმა მხოლოდ სამი წევრისაგან, თავისი ენერგიული მუშაობით სულ ოთხი თვის განმავლობაში შესძლო გამოეცოცხლებია დაუძლურებული კოოპერატივი. მან ხელახლად შეჰქმნა ძირითადი ფონდი, ამასთანავე გაისტუმრა საგრძნობი ნაწილი ძველი ვალებისა. იმედია, რომ ახლო მომავალში მუშკოპი შესძლებს ვალების გაბათილებას, შეგროვდება საკუთარი თანხა, შესაძლებელი შეიქნება დიდი კოპერაციების წარმოება, ის დაუკავშირდე ა უფრო შორეულ ბაზარს. რა თქმა უნდა, კოოპერატივის მტრები ცდილობენ დასთესონ შული და უკმაყოფილება წევრთა შორის, ვითომდა კოოპერატივი არ ამართლებს თავის დანიშნულებას, რომ საქონლის ფასები მაინც დიდია, მაგრამ ვინც დაკვირვებით თვალყურს ადევნებს საქმის მდგომარეობას, ვისაც აშკარად აქვს წარმოდგენილი ცხოვრების პირობები, ის კარგათ გრძნობს, რომ კოოპერატივი არის საუცხოვო რეგულიატორი ადგილობრივ ბაზრის ფასებისა, რომლებიც უამისოდ უზომოდ გაიზრდებოდნენ, ამიტომ არამც თუ მარტო მუშები, არამედ ყველა პატიოსან მოქალაქის ვალია გულწრფელად ილტვოდენ მუშკოპისაკენ, ყოველნაირად დაეხმარონ მას.

ბორჯომელი.

ეკონომიური ცხოვრება

ტფილისის ფული ბაზარზე.

15 თებერვალი.

ოსმალური ქაღალდის ლირის, რომელიც თავისუფალ ბირჟაზე ალწევდა 565 ათ. მ. ემჩნევა აწევის ტენდენცია აგრეთვე ოქროს მანეთთან შეფარდებით, უდრის რა 1 მ. 03 კ. ოქროთი. მტკიცე ფასებია დოლარზე და გირ. სტერლინგზე. შემცირდა მოთხოვნილება და მიწოდება ფრ. ფრანკზე და იტ. ლირაზე. ოქროს კურსის აწევა 1 საათამდე შეჩერდა.

საზღვარ-გარეთ ვალიუტის შენახვა.

რ. ს. ფ. ს. რ. სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ შეიტანა შრომის და თავდაცვის საბჭოში დადგენილების პროექტი საზღვარ-გარეთ სამეურნეო ორგანოების მიერ უცხოეთის ვალიუტის შენახვევის წესის შესახებ.

ს. მ. უ. ს. პროექტის დამატებით ფურცელში აღნიშნულია, რომ ოპერაციის შემდეგ, სამეურნეო ორგანოებს—ექსპერტებს რჩებათ საკმაო თანხა უცხოეთის ვალიუტებში. ამიტომ საჭიროა დადგენილების გამოცემა, რომელთაც სამეურნეო ორგანოები ვალდებული იქნებიან შეინახონ უცხოეთის ვალიუტა ან სახელმწიფო ბანკში, ან სამრეწველო ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის სავაჭრო წარმომადგენლობათა მიმდინარე ანგარიშში და უცხოეთის ბანკებში, რომლებიც წარმოადგენენ ჩამოთვლილ რუსეთის საბანკო დაწესებულებების კორესპოდენტებს. დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის სამრეწველო ბანკებმა და სავაჭრო წარმომადგენლობებმა ვალიუტის ოპერაციების ანგარიში უნდა წარადგინონ ფინანსთა სახალხო კომისარიატში.

კავკასია ნათლისღების ბაზრობაზე.

კავკასიიდან გაგზავნილია ბაზრობაზე დიდი რაოდენობით სხვა და სხვა საქონელი, უმთავრესად მატყლი, ტყავები და სხვა და სხვა სპარსული ნაწარმოები. კავკასიის ვაჭრებს ბაზრობაზე მონაწილეობის გაადვილების მიზნით ეძლევათ სესხი საქონლით, მისი ღირებულების 50 პრ. რაოდენობით.

ბათომიდან გაიგზავნა 24 ვაგონი ფოთოლი თამბაქო და სხვა და სხვა საზღვარ-გარეთის საქონელი.

ს. მ. უ. ს. ცენტრალური სავაჭრო სამმართველო.

ცენტრალურ სავაჭრო სამმართველოში მოხდა სავაჭრო განყოფილების რეორგანიზაცია და შემადგენლობის განახლება. მუშაობის შეთანხმების მიზნის სავაჭრო განყოფილებას დაექვემდებარა სტატისტიკურ განყოფილებასთან დაარსებული ფასების ბიურო. მიმდინარე წლის დასაწყისიდან სავაჭრო განყოფილება შეუდგა სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს საწარმოვო განყოფილებებისთვის ნედლი მასალის დამზადებას. სწარმოებს, მაგალითად, ღვინის სახელმწიფო ტრესტისათვის სიმინდის დიდი პარტიის დამზადება, ქონისა და ზეთის—საფეიქრო-სასაპნე გაერთიანებულ წარმოებისათვის და ტყავის სატყავეულო განყოფილებისათვის.

სავაჭრო განყოფილების ოპერაციები უკანასკნელ კვირის განმავლობაში ორ მსხვილ ხელშეკრულებაში გამოიხატა, კავკასიის ცალკე არმიის სანიტარულ ნაწილისათვის ყოველთვიურათ 660 ფუთი „ტოლლეს" საპონის და „რუსკავტორგ"-ისთვის 3.000 ფუთი თხილის დამზადებაში.

ცენტრ. სავაჭრო სამმართველოს მოქმედების განვითარება, გამოიხატება აგრეთვე, სხვა და სხვა სახელმწიფო ორგანოებთან საკომისიო წესით მათი საქონლის რეალიზაციისათვის დადებულ შეთანხმებებში. მაგალითად სახელმწიფო სავაჭ. სამმართველოსაგან მიღებულია დიდძალი მოსკოვის მანუფაქტურა, საზღვარ-გარეთელი ტყავეულება ფეხსაცმელებისათვის და სხვა.

ცენტრ. სავაჭრო სამმართველომ ბათომის განყოფილების ოპერაციებს გაფართოვება ემჩნევა. საქართველოს წარმოების საგნები ძალიან კარგათ საღდება ადგილობრივ ბაზარზე. გაყიდულია, მაგალითად, 2.000 ფუთი ნიგოზი, 1.000 ფუთი მატყლი, 2 ვაგონი კრამიტი და 500 ფუთი „ტოლლეს" საპონი.

საბჭოთა სახელმწიფო სავაჭრო დაწესებულებათა დაგვარათ განზრახულია სახ. მეურნ. საბჭოს ნაწარმოებების რეალიზაციის გასაფართოებლათ ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების ფარგლებში კომივოიაჟორების სამსახურით სარგებლობა.

მიწათმოქმედების სახ. კომისარიატის შინა მრეწველობის განყოფილებაში.

მიწათმოქმედების სახ. კომისარიატის შინა მრეწველობის განყოფილებასთან არსებობს სამხატვრო-სახელოსნო, რომელიც იმყოფება ქალაქის განაპირას, ხართუხში. ამ სახელოსნოს ფართო საზოგადოება ვერც კი იცნობს, ამავე დროს დიდ ყურადღებას ითხოვს, ვინაიდან იგი აკეთებს დიდ კულტურულ საქმეს.

სახელოსნოს აქვს რამდენიმე განყოფილება: საქსოვი, სამკერვალო და წინდის საქსოვი. მუშაობა სწარმოებს ღარიბ წრიდან აყვანილ ქალ-ხელოსნების მიერ.

განსაკუთრებულ ინტერესს წარმოადგენს ნოხების დამზადება, ძველი ქართული სტილით, რომლის ნიმუშები სახელოსნოში ბლომად მოიპოვება ეს წარმოება საჭიროა გაფართოვებულ იქნას, რადგან მხატვრულ ნოხების დამზადებას, გარდა მატერიალურ წარმატებისა, აქვს დიდი კულტურული მნიშვნელობაც.

ამიტომ სასურველია მოწყობილ იქნეს სანიმუშო გამოფენა და მიწათმოქმედების სახ. კომისარიატის მაღაზიასთან ნოხების განყოფილების დაარსება.

შემდეგ დიდი ყურადღების ღირსია პირსახოცების, თეთრეულის, პერანგების, ხალათების და სხვ. დამზადება.

დამზადებული ფაბრიკატი იგზავნება მიწათმოქმედების სახ. კომისარიატის მაღაზიაში გასასაღებლად.

კიევის ბაზრობა

ასი ვაგონი მახორკა.

მოსკოვის ტრესტი „გამცემი" ბაზრობაზე უმთავრესად როგორც მყიდველი და გაიტანს გასასყიდათ ას ვაგონ მახორკას.

შაქრის ტრესტი

შაქრის ტრესტი დაინტერესებულია კიევის ბაზრობაში უმთავრესად როგორც მყიდველი, რადგან თავისი საქონლის გასასაღებლად ტრესტს ის არ ესაჭიროება. ტრესტი ბაზრობაზე გამოვა როგორც მყიდველი სხვადასხვა მასალების და საქონლის, რომელიც მას ესაჭიროება წარმოებისათვის და ქარხნების შეკეთებისათვის. რადგან შაქრის მრეწველობას ესაჭიროება მთელი რიგი საქონლის და მასალისა, რომელიც მზადდება საზღვარ-გარეთ, შაქრის ტრესტისათვის დიდი მნიშვნელობა ექნება ბაზრობას თუ იქ წარმოდგენილი იქნება უცხოეთის ფირმები.

სამოქალაქო გადასახადი 100 პროცენტზე მეტი

სამოქალაქო გადასახადმა, რომელიც შემოღებულ იქნა თბილისში ამ ცოტა ხნის წინად, ზემო ავჭალის ჰიდრო-ელექტრონის სადგურის ასაგებ საშუალებათა გასაძლიერებლად, მოგვცა სრულად 100 პროც; გადასახადი მეტად ინტენსიურად შემოვიდა. სოფლებში უმრავლესობა გადასახადს დიდი სიმპატიით უყურებდა, რაც აიხსნება იმ საქმის უდიდესი მნიშვნელობით, რომელსაც უკვე საფუძველი ჩაყრილი აქვს.

ქ. თბილისის ალმასკომის მიერ დამტკიცებულ ხარჯთ-აღრიცხვის თანახმად ამ გადასახადისაგან უნდა შემოსულიყო 20 მილიარდი მანეთი. ფაქტიურად 10 თებერვლამდე შემოვიდა 20.932.220.000 მ. ე. ი. 100 პროცენტზე მეტი. გადასახადი ეხლაც შემოდის, ასე რომ ის მიახწევს 21 მილიარდ მანეთს.

გადასახადის ასაკრეფად დახარჯულია (შტატი და სხვ.) 1.205.151.000 მან. ე. ი. მთელი შემოსავალის 5.7 პროც., რაც სავსებით ნორმალურ პროცენტათ უნდა ჩაითვალოს.

ქალაქის ალმასკომის სტატისტიკურმა განყოფილებამ უკვე შეიმუშავა ამ გადასახადის ზოგიერთი დეტალები, საიდანაც სჩანს, რომ გადასახადი 10 თებერვლამდე შემოიტანეს სულ 54.199 სულმა, რომელთა შორის მუშები და მოსამსახურეები (თავისი ოჯახებით) არის 27.942 სული, სავაჭრო-სამრეწველო კლასი—12.991 და დანარჩენი მოქალაქენი—13.266. ეს დაახლოებით გადამხდელთა ის რიცხვია, რომელიც განსაზღვრულ იქნა გადასახადის გამტარებელ განსაკუთრებულ კომისიის მიერ. ამრიგად გადამხდელთა შორის მუშების და მოსამსახურეები შეადგენენ 51,6 პროცენტს, სავაჭრო-სამრეწველო კლასი—23,9 პროც. და დანარჩენი მოქალაქენი 24,5 პროცენტს.

გადასახადის მთელი შემოსავალი ათასეულ მანეთებში განაწილებულია შემდეგნაირად:

გადასახადთა კატეგორია	საერთო ჯამი	საერთო ჯამის პროცენტები	მათ შორის ჯარიმა	ჯარიმის საერთო თანხის პროცენტები
მუშები და მოსამსახურეები	5.552.550	26,5	148.950	21,0
სავაჭრო სამრეწველო კლასი	9.976.540	47,7	203.140	28,6
დანარჩენი მოქალაქენი	5.403.130	25,8	356.605	50,4
სულ	20.932.220	100	708.695	100

ამრიგად, ყველაზე მეტი გადაიხადა სავაჭრო-სამრეწველო კლასმა (47,7 პროც.), მეორე ადგილი უჭირავთ მუშებს და მოსამსახურეებს, მესამე კი—დანარჩენ მოქალაქეებს.

ჯარიმა გადაიხადეს გადასახადის შემოტანის დაგვიანებისათვის: მუშებმა და გლეხებმა, რომელთაც დეკემბერში სამუშაო ხელფასი მიიღეს 3-დან 5 მილიონამდე 226 კაცმა გადასახადის განაკვეთის 25 პროც. და 314 კაცმა ამ განაკვეთის—100 პროც. მუშებსა და მოსამსახურეებს შორის, რომელთაც დეკემბერში მიიღეს სამუშაო ხელფასი 5 მილიონზე ზევით 183 მუშ. და მოსამსახ. გადაიხადეს გადასახადის განაკვეთის 25 პროც. და 160 მუშ. და მოსამსახ.—ამ განაკვეთის 100 პროც. სულ ჯარიმა გადაიხადეს 883 მუშამ და მოსამსახურეებმა—148.950 ათ. მანეთი, ე. ი. ჯარიმის საერთო ჯამის 21,0 პროც.

სავაჭრო-სამრეწველო კლასიდან გადასახადის განაკვეთის 25 პროც. გადაიხადა 602 კაცმა, 100 პროც. 67 კაცმა, ე. ი. სულ 669 კაცმა ჯარიმა გადაიხადა 203.440 ათ. მანეთი, ე. ი. ჯარიმის საერთო ჯამის 28,6 პროც.

დანარჩენ მოქალაქეთა შორის გადასახადის განაკვეთის 25 პროც. გადაიხადა 1762 კაცმა, 100 პროც. 319 კაცმა. სულ ამ კატეგორიიდან ჯარიმა შემოიტანა 2.081 კაცმა 356.605 მანეთის რაოდენობისა ე. ი. ჯარიმის საერთო ჯამის 50,4 პროც.

საერთოდ დაჯარიმების შემთხვევები მეტად მცირეა. ეს აიხსნება იმ სიმპატიით, რომლითაც მცხოვრებნი უყურებენ ჰიდრო-ელექტრონის სადგურს, რომელიც აგებულ იქნება ტფილისის ელექტროფიკაციის მიზნით.

სრულიად საქართველოს ცენტრალურ ალმასკომის პრეზიდიუმში

მაზრებში სახლების ნაციონალიზაცია და დენაციონალიზაცია.

შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის მოხსენების გამო, სრულიად-საქართველოს ცაკის პრეზიდიუმმა დაადგინა დამტკიცებულ იქნეს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის მიერ წარმოდგენილი სია იმ სახლების, რომლებზედაც ვრცელდება მაზრებში ნაციონალიზაცია და დენაციონალიზაცია.

ქუთაისის მაზრ., სოფელ გორდში, ყოფილ მოქ. დადიანის წისქვილის ნაციონალიზაცია.

მდივანის-საბაშვილის მოხსენებით, რომელიც შეიცავდა ქუთაისის სამაზრო ალმასკომის შუამდგომლობას, ჩამორთმეულია ყოფილი მოქ. დადიანის წისქვილი, სოფ. გორდში, ქუთაისის მაზრაში.

სამხრეთ - ოსეთის ავტონომიურ ოლქის ფინანსიური მდგომარეობის შესახებ.

ამხ. გაგლოევის მოხსენების გამო, ცაკის პრეზიდიუმმა დაადგინა გადასცეს ხარჯთაღრიცხვა საბიუჯეტო კომისიას, რომელმაც სასწრაფოდ უნდა განიხილოს ის და წარმოადგინოს პრეზიდიუმის მორიგ კრებაზე, რათა დაკმაყოფილებულ იქნეს და გადაირიცხოს ფული სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქის ცაკის სახელზე.

რაც შეეხება შტატებს, ეს საკითხი გადაეცა განსახილველად და დასამტკიცებლად ცაკთან არსებულ საშტატო კომისიას.

ცაკის საბიუჯეტო კომისია.

პრეზიდიუმმა აირჩია საბიუჯეტო კომისია, რომელშიც შედიან: ამხ. ამხ. საბაშვილი, ქოჩიკაშვილი, და ბიბინეიშვილი კოოპტაციის უფლებით.

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 2 წლის თავის დღესასწაული.

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 2 წლის თავის დღესასწაულის მომწყობ კომისიას გადაეცა 1 ნახ. მილიარდი მანეთი და აღძრულია შუამდგომლობა ამიერ-კავკასიის ცაკის წინაშე, რათა მიეცეს აღნიშნულ კომისიას კრედიტი ამ რაოდენობით:

ამხ. მ. ცხაკაიას მოხსენების გამო, დადგენილია მიეცეს ცაკის შეფობის ქვეშ მყოფ ორ ნაწილს, სახელდობრ 1 ქართულ პოლკს და კურსანტების აღმოსავლეთის ბრიგადას წითელი არმიის 5 და 2 წლის თავის დღესასწაულის ჩასატარებლად სულ ასი მილიონი მანეთი.

ცაკის პრეზიდიუმის სხდომის დღე.

ცაკის პრეზიდიუმის სხდომა დანიშნულია სამშაბათს, საღამოს 7 საათზე.

ქრონიკა

ვერაგულათ მოკლულ ამხანაგების დასაფლავება.

გუშინ დიდი ზეიმით დაასაფლავეს მენშევიკ-ბანდიტების მიერ ვერაგულათ მოკლულნი ამხ. ამხ. საშა ობოლაძე, დათიკო ჩუბინაშვილი და პრ. სანიკიძე. გასვენებას დაესწრნენ პარტიისა და პროფკავშირების ყველა წევრები. აგრეთვე სახალხო კომისართა საბჭო. წითელი ჯარის ნაწილები და სხ.

სხვა და სხვა

— **დახმარება წითელ ფლოტს.** 13 ამა თებერვალს შესდგა საერთო კრება ქ. თბილისის მე-7 სამილიციო რაიონის თანამშრომელთა, რომელზედაც გაკეთებულ იქმნა მოხსენება წითელი ფლოტის მნიშვნელობის შესახებ. რის შემდეგ კრებამ ერთხმათ დაადგინა: გადრიცხულ იქნეს წითელი ფლოტის სასარგებლოთ ერთი დღის ჯამაგირის რაოდენობა.

— რედაქციამ მიიღო პოლიტ-განათლების მთავარი მართველობის შემდეგი გამოცემანი: „წიგნების ათ წილადი საერთაშორისო კლასიფიკაცია"—წიგნაკი შეიცავს 72 გვერდს: „როგორ უნდა მოეწყოს და ამუშავდეს სოფლის კლუბი და სამკითხველო"—შეიცავს 107 გვერდს.

„მოძრავ ბიბლიოთეკების მუშაობა მასიურ მკითხველთან"—40 გვერდი.

შეცდომების გასწორება.

გაზეთის გუშინდელი ნომერში დღიურში შეცდომით სწერია: „გარდაიცვალა ცნობილი მეცნი-

მუშათა ცხოვრება

იურიდიული დახმარება მუშებს

კითხვა: როგორ უნდა მოიქცნენ პროფკავშირის წევრები, მუშა-მოსამსახურენი, და ის უმუშევრები, რომელნიც ირიცხებიან პროფკავშირის წევრებად და იმყოფებიან შრომის ბირჟის აღრიცხვაზე, იმ შემთხვევებში, როდესაც სახლის ანუ ბინის პატრონი სხვადასხვა ვგვარ „ხრიკებისა და კაპრიზებისაგამო"—არ ღებულობს აღნიშნულ მუშა-მოსამსახურეების და უმუშევრებისგან ბინის ანუ სახლის ქირას?

პასუხი: აღნიშნულ შემთხვევებში უნდა დაუყონებლივ დაიწეროს განცხადება ხაზინის სახელზე მოკლედ საქმის ვითარების აღნიშვნით და იმ თვეების სახლის ქირის შეტანით, რომელიც არ არის გადახდილი თითო ოთხკუთხ არშინზე 1000 მანეთის ანგარიშით და 3 პროც. სახლის ზედმეტ მოწყობილობით სარგებლობისათვის, როგორც არის—სამზარეულო აბანო და სხვ...

—

ამხანაგო მუშებო!

თქვენ უნდა იცოდეთ, რომ ს. პ. კ. ს.-ში. ოთახი № 15, არსებობს იურიდიული ბიურო და ყველა მუშა მოსამსახურეს, კავშირის წევრს შეუძლია მიმართოს ამხ. ამხ. ნარიმანოვს [illegible]

[illegible]

მოდგენა—კულტკომისიის საშვალებების გასაძლიერებლად და სხვა.

მოხსენების შემდეგ კრება ერთხმად უცხადებს ამხ. მატინიანცის მხურვალე მადლობის ნაყოფიერ მუშაობისთვის და ადგენს:

1) არჩეულ იქნას ის (მატიანცი)—ტრესტის გამგეობის წევრად, მის მაგიერ კი დაინიშნოს ამხ. ალახვერდოვი.

წითელ ფლოტის შესახებ ამხ. მაქსიმოვის მიერ გაკეთებულ მოხსენების შემდეგ, მიღებულ იქნა შემდეგი რეზოლიუცია:

„ვესალმებით ახალგაზრდობის კომუნისტურ კავშირს, რომელმაც იკისრა წითელი ფლოტის აღდგენის საქმე... და გვსურს რა შევიტანოთ ამ დიად საქმეში თავისი მცირე წვლილიც, ჩვენ, ფეიქრები, ვადგენთ ვიმუშავოთ ერთ კვირა დღეს, მთელი 8 საათის განმავლობაში, რომლის ხელფასი უნდა შეეწიროს ჩვენთვის ძვირფასს წითელ ფლოტს".

ინფ. კორ. მუშა გოგინკა.

—

სამხატვრო საჩვენებელი სახელოსნოები „განათლება"

აღნიშნული სახელოსნოები ეკუთვნის მიწად-მოქმედების კომისარიატს [illegible]

[illegible]

გარდა, ეს დაწესებულება ამზადებს და აწვდის მთელ საქართველოს პროვინციებს მხატვრულ ქსოვილ შინამრეწველობის უმაღლეს და იშვიათ კვალიფიკაციის „სპეცებს".

სახელოსნო წარმოადგენს სამ სართულიან სახლს. მუშაობის სანიტარულ-ჰიგიენური პირობები სავსებით დამაკმაყოფილებელია. სინათლიან, მშრალ და თბილ ოთახებში დაცულია სრული სისუფთავე, რასაც ხელს უწყობს თვით მომუშავეთა შემადგენლობა. საზოგადოთ აქ ყველაფერს აზის თავისებური ქალური სიფაქიზის და სინაზის ელფერი.

ნახევარი მომუშავე ქალებისა ცხოვრობს იქვე, იმავე შენობაში, მათ ბინასაც ასეთივე კარგი თვისებები აქვს, როგორც თვით სახელოსნოებს.

დამოკიდებულება გამგის და მუშამოწაფეებს შორის ხასიათდება მშობლიური განწყობილობით.

ინფ.-კორ. ა. ნ.

ქუჩის ბავშთა სახლი № 10.

პასკევიჩის ქუჩა № 4.

ამ სახლის „ქუჩის ბავშვებს" უვლის 60 მუშა-მოსამსახურე, მათ შორის პედაგოგები და ადმინისტრაციის წარმომადგენლები შეადგენენ 25 [illegible]

[illegible]

ბის და უქმე დღეების მუშაობისათვის განსაკუთრებული ხელფასი; სასურველია აგრეთვე, რომ აქაურ მუშა-მოსამსახურენი, როგორც სხვა შრომის სკოლების თანამშრომლები, კანიკულებში სარგებლობდენ დასვენებით. აღნიშნულ სახლის მუშა-მოსამსახურენი თვიურად ღებულობენ საშვალოდ 6—7 მილიონამდე და ისიც ორ-სამ თვის დაგვიანებით, მაგალ. დეკემბრისთვის ჯამაგირი მათ დღესაც არა აქვთ მიღებული რაც აყენებს მუშებს ფრიად ცუდ მდგომარეობაში საჭიროა თავის დროზე მათთვის ჯამაგირის მიწოდება.

ინფ. კორ. ხ. შ.

—

ხე-ტყის მასალის გამომუშავები და ავეჯის ქარხანა

(გაზეთ „კომუნისტი" საპასუხო წერილი).

№ 31. მოთავსებულია „მთიელის" კორესპოდენცია გრეხილ ავეჯეულობის შესახებ. სხვათა შორის, კორესპოდენტი მიზეზათ ფაბრიკის გაჩერებისას სთვლის რაღაც გაუგებრობას. გაუგებრობა არის, მაგრამ მხოლოდ კორესპოდენტის მხრივ. ფაბრიკა შენდება, მაგრამ შესაძლებელია, არა იმ [illegible]

[illegible]

[illegible: heading, possibly კარგი კარგები]

[illegible]

პარტიული და საბჭოთა კალენდარი

[illegible]

განცხადებები

[illegible: announcements]

ნ. ნ. (თეკლე) როსტომის ასული კანდელაკის [illegible]

დავით (დათიკო) კონსტანტინეს ძე მიქელაძის [illegible]

დავით კონსტანტინეს ძე მიქელაძის [illegible]

[illegible]

გაზეთს იმათ, ვინც არ იცის კითხვა.

გახსნილ იქნა აგრეთვე კლუბი მშვენიერი სცენით, სადაც ხანგამოშვებით თამაშობს მუშათა დასი. ქარხკომთა დიდი დახმარება გაუწია ამხ. კამოს სახელობის საბავშვო სახლს, რომელსაც შესწირა—12 მილიონი მანეთი. აქაურ ქარხნის კლუბში რამოდენიმეჯერ დაიდგა ფასიანი წარ-

[illegible]

დიდი მოთხოვნილების გამო, წარმოება გაიზარდა უკანასკნელი წლის განმავლობაში 100 პროცენტით, რაც სხვათა შორის, უნდა მიეწეროს გამგის მოქ. მაჩაბელისას იშვიათ უნარიანობას და მისი ამ საჩვენებელ სახელოსნოებში ათი წლის მოღვაწეობას.

წმინდა ეკონომიურ მნიშვნელობის [illegible]

[illegible]

სახურეთა მდგომარეობა აუცილებლად თხოულობს მეტ ყურადღებას სახალხო განათლების განყოფილების მხრივ, რომელსაც ევალება იზრუნოს მათზე და აღძრას სათანადო შუამდგომლობა, სადაც ჯერ არს, რათა ქუჩის ბავშთა სახლების მუშა-მოსამსახურეებს მისცეს უფრო მეტი გასამჯელო თვიურად და ზედმეტი საათე-

[illegible]

ნაც მათ არ გაუთვალისწინებიათ ფაბრიკისათვის საჭირო შენობები. ახალი მმართველობის მიერ საწყობების საქმე მოკლე დროში იქნება მოგვარებული.

რაც შეეხება შტატების შემცირებას ზოგიერთი იქ მომუშავე რომ შემოკლებულიყო, კარგი იქნებოდა.

ხატყეო ტრესტის გამგეობა.

რი ქიმიკოსი ვილიამ რამზაი" უნდა იყოს: გარდაიცვალა მეცნიერი რენტგენი.

დღეს თეატრებში.

— სახ. ოპერა—„თავადი იგორი", რუსთაველის თეატრი—„მასკარადი კარნავალი", სახალხო სახლი—„იქვეანობა", საბჭოთა თეატრი—„ეკლიანი ბუჩქი", 1 სახელმწიფო კონსერვატ.—„კონცერტი", პროფკავშირთა კლუბი—სომხური მუსიკის საღამო, კინოპალასი—„კაბირია", არფასტო—„უხილავი ხ ლი", კინო-სოლეილი—„სამკუთხედის ყვითელი რაინდები".

ქრონიკები

გ ო რ ი ს მ ა ზ რ ა.

დიდი მიტინგი გორში. 9 თებერვალს ქ. გორში შესდგა გრანდიოზული მიტინგი, რომელზედაც დაესწრო ხუთი ათასზე მეტი გლეხობა ახლომახლო სოფლებიდან, იყვნენ გლეხები სოფლიდან, რომელიც დაშორებულია ქ. გორს ოც ვერსზედ და მეტზე. მოვიდნენ ზურნით, წითელ დროშებით. მიტინგზე გამოვიდნენ ამხ. სერგო ორჯონიკიძე და მამია ორახელაშვილი. ამხ. სერგომ წარმოსთქვა შინაარსიანი სიტყვა მიწის რეფორმის შესახებ. ხალხი აღტაცებით მიეგება მის სიტყვებს. ამხ. სერგოს შემდეგ სიტყვები აიღეს და ილაპარაკეს დამსწრე გლეხებმა. განსაკუთრებით აღსანიშნავია გლეხი-მგოსანის—პლატონ ქობლიანიძის სიტყვა, რომელიც მან ექსპრომტად ლექსათა სთქვა. სხვათა შორის მიწის რეფორმის შესახებ მან სთქვა:

გაუმარჯოს იმ პროგრამას,
ეს რა კარგი მოიგონა!
მემამულეს მიწას ართმევს,
მშრომელ მუშას მიუზომა.
ახლა ჰკითხე მემამულეს:
ბრაზობს გულში, წელში შმუშნავს.
თუმც „სამინისტროს" შესჩივლა,
ჯერ პასუხი არსად უჩანს.
დღევანდლამდე იმას ქონდა.
დღეს ჩვენ გვქონდეს, მას რა უშავს!
აჰა, კიდეც მიწის მზომელს
აუღია ჯაჭვი ხელში.
ახლა ჰკითხე მემამულეს,
როგორ ბრაზი მოსდის ყელში!
ამისთანა მიწის ზომა
არ მინახავს მე ჩემს დღეში.

შემდეგ წარმოსთქვა სიტყვა ამხ. მამია ორახელაშვილმა. იგი თავის მოხსენებაში ვრცლათ შეეხო დღევანდელ მდგომარეობას დასავლეთ ევროპაში და განსაკუთრებით რურის ოლქის ოკუპაციას. მიტინგის მიერ ერთხმად იქნა მიღებული რეზოლიუცია მიწის რეფორმის სრულიად ხელის შეწყობის შესახებ და აგრეთვე დასავლეთ ევროპაში პოლიტ-მდგომარეობის შესახებ. საერთოდ მიტინგმა კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა დამსწრეთადმი.

მიწის რეფორმა. გორის მაზრაში ყველა სოფელში უკვე მოწყობილია მიწის კომიტეტები ღარიბ გლეხებისაგან შემდგარი. ამ ჟამათ მუშავდება სიები ჩამოსართმევ მიწებისა და მტკიცდება საადგილ-მამულო განყ. მიერ. დღევანდლამდე ჩამორთმეულია მიწები:

სოფ. ტყვიავში—	112 დეს.
სოფ. რუისში	376 დეს.
სოფ. სვენეთში	65 დეს.
სოფ. ურბნისში	30 დეს.
ხაშურის რაიონის ზოგიერთ სოფლებში	65 დეს.
სულ	648 დეს.

უპარტიო გლეხთა კონფერენციები. უპარტიო გლეხთა კონფერენციები შესდგა 7 თებერვალს ქარელში და 8 თებერვალს რუისში. კონფერენციები სასურველათ ჩატარდა. ორივე კონფერენციაზე სხვათა შორის დაისვა საკითხი ხიდის გაკეთების შესახებ მდინ. მტკვარზე სოფ. ქარელთან, რაიც დიდ საჭიროებას წარმოადგენს ამ რაიონისათვის. კონფერენციებმა ერთხმად აღიარეს, რომ მიიღებენ ყოველგვარ ზომებს, ხიდის აგების შესახებ.

ლ ე ჩ ხ უ მ ი ს მ ა ზ რ ა.

ჩვენს გაზეთებში მრავალ წერილებს ვკითხულობთ გადასახლების საკითხის გარშემო.

ეს საკითხი ერთი მტკივნეულ საკითხთაგანია.

მისი გადაჭრა დაჩქარებას მოითხოვს.

თუ სადმე მრავლათ მოიპოვება გადასახლების მოსურნე გლეხობა, ეს პირველ ყოვლისა ითქმის ლეჩხუმის მაზრაზე.

ლეჩხუმის მაზრიდან, მიწათ მოქმ. სახ. კომისარიატში რამოდენიმეჯერ დაისვა ეს საკითხი.

ერთხელ გაზეთ „კომუნისტში" შესაფერისი წერილიც კი მოვათავსე, მაგრამ ჯერ-ჯერობით, როგორც რესპუბლიკის მასშტაბით, ასევე ლეჩხუმისათვის კერძოთ სანუგეშო არა გვესმის რა.

ლეჩხუმის მაზრის მოსახლეობის მდგომარეობა კი პირდაპირ აუტანელია, განსაკუთრებით სოფ. ჩქუმის, ლუხვანის, ლასურიას, ღვირიშის, კერძოდ სოფ. ქულბანის მცხოვრებლებისა. რაც ხანი გადის მათი სამოსახლო და სამუშაო ადგილები იმეწყრება.

გლეხობა მოითხოვს გადასასახლებელ თავისუფალ მიწებს.

მათთვის საკმარისია მითითება და მხოლოდ საგზაო საშვალების აღმოჩენა და ისინი გადაესახლებიან.

გადასახლების უეჭველად მოსურნე მცხოვრებთა რაოდენობა მაზრაში აღწევს ოთხას კომლამდე.

აღნიშნული რიცხვი მოსახლეობისა, რაც ხანი გადის, მით უფრო გაჭირვებას განიცდის. მათი შრომა უვარგის სამოსახლო და სამუშაო ადგილებზე არავითარ ნაყოფს არ იძლევა ისინი ნახევრად შიმშილობას განიცდიან იმ კარგი მოსავლის დროსაც კი, როგორიც მოგვცა 1922 წლის შემოდგომამ.

საჭიროა რაც შეიძლება დაჩქარებით გამოინახოს ლეჩხუმის მაზრისათვის—სხვა მაზრაში შესაფერისი დასასახლებელი ადგილები შესაფერისი ჰავითა და მდებარეობით.

საჭიროა განსაკუთრებითი ყურადღება მიაქციოს ამ გარემოებას მიწათ მოქმ. სახალხო კომისარიატმა, რათა ბოლო მოეღოს ლეჩხუმის მაზრის ულარიბეს მშრომელ გლეხობის ტანჯვა ვაებას ბუნების იმ გამოფიტულ ადგილებზე, სადაც ისინი დღეს ცხოვრობენ.

ზ. წ.

ბ ო რ ჯ ო მ ი.

ყველამ კარგათ იცის თუ რა მნიშვნელობა აქვს რესპუბლიკისათვის გზა-ტკეცილებს, კერძოდ კი ისეთ გზას, როგორიც არის ახალციხის შარა-გზა. ეს გზა არის ერთად-ერთი შემაერთებელი საშვალება ორი მაზრისა, ახალციხის და ახალქალაქის მაზრების.

ამ გზა-ტკეცილის შეკეთებას და დაცვის დარგში მუშაობა ძალიან მოიკოჭლებს. მიუხედავათ იმისა, რომ არსებობს დისტანცია, რომელსაც სათავეში უდგას ინჟენერი და არის დარჩენილი ძველი აპარატი, რომლის განკარგულებაშია აუარებელი შენობები და საწყობები.

დღეს ეს მნიშვნელოვანი გზა-ტკეცილი უნუგეშო მდგომარეობაშია, და თუ ასე გაგრძელდა, მოსალოდნელია გზის დახურვა. შეიძლება გაბედულათ ითქვას, თუ კი ცოტა რამე კეთდება: გზების, ხიდების შეკეთების მხრივ, ამას აკეთებს აღმასკომი და ეს დისტანცია, რომელით რესპუბლიკას ტვირთად აწევს თავზე, ამაზედ თავს არ იწუხებს. უფრო მიზანშეწონილი იქნებოდა ეს დარგი გადაეცათ ადგილობრივად მამულთა სამმართველოზე, ან და ადგილობრივ აღმასკომისათვის, რომელიც თავისი ხელმძღვანელობის და კონტროლის ქვეშ აწარმოებდა მუშაობას, დღეს კი ეს შეუძლებელია, ვინაიდან დისტანცია წარმოადგენს დამოუკიდებელ „რესპუბლიკას". დროა ამას მიექცეს ყურადღება ვისგანაც ჯერარს.

გულშემატკივარი.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

დადგენილება № 78.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი საქართველოს რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ 1921 წ. მაისის 28-ს თარიღითა და 53 №-ით გამოცემული ბრძანების გაუქმებისათვის.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. რადგ ნაც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამხედრო და საზღვაო სახალხო კომისარიატი გად კეთებულ იქნა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამხედრო კომისარიატად ამიერ-კავკასიის სოც. ფედ. საბჭ. რესპუბლიკის სამხედრო და საზღვაო სახალხო კომისარიატისადმი დ ქვემდებარობით, საქართველოს რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ 1921 წლის მაისის 28-ს თარიღითა და 53 №-ით გამოცემული ბრძანება გაუქმებულ იქნეს.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ე ლ ი ა ვ ა.**

სახალხო კომისართა საბჭოს მდივ ნი **ალ. ს ა ლ ა რ ი ძ ე.**

1923 წ. თებერვლის 8.
ტფილისი—სას ხლე.

დადგენილება № 79.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი. საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების საშუალებათა გახაძლიერებლად სპეციალური გადასახადის დაწესების შესახებ.

საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების საშუალებათა გაძლიერებისათვის საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაწესებულ იქნეს განსაკუთრებული დამატებითი გადასახადი სახელ-წოდებით: „საქ. წითელი ჯვრის სპეციალური საშუალებანი".

ა) ყველა თეატრისა, კინოსა და სხვა ფასიანი საჯარო სანახაეისა. გასართობისა და კრებების ბილეთებზე-ბილეთის ღირებულების 5 პროც. რაოდენობით.

ბ) ლოტოს თამაშით მოგებულ თანხაზე ამ თანხის 5 პროცენტის რაოდენობით და

გ) ყოველგვარ სასამართლო აქტების სა-

[illegible: top of advertisement]

სახელმწიფო ოპერა

თავადი იგორი

დასაწყისი საღამოს სრულ 8 საათზე.

კრ. 112—1—1

მიწად-მოქმედების და საძოვარი ადგილების განყოფილება ამით აცხადებს,

რომ მიწად-მოქმედების სახალხო კომისრის 15 თებერვლის განკარგულების თანახმად, ის საქონლის მეპატრონეები,

რომელნიც არ გადაიხდიან 1 მარტამდე

საქართველოს საზაფხულო საძოვარი ადგილებით 1922 წელში და საზამთრო საძოვარი ადგილებით 1922—23 წელში სარგებლობისათვის დაწესებულ გადასახადს, დაჯარიმებული იქნებიან 1 მარტიდან 1 მაისამდე ორმაგი გადასახადით, სახელდობრ: საზაფხულო საძოვარი ადგილების დესიატინაზე: 1 კატეგორიაზე 150,000 მან., მე-2—100,000 მან., და მე-3—60,000 მ. და საზამთრო საძოვარი ადგილების დესიატინაზე: 1 კატეგორიაზე 120,000 მ., მე-2—90,000 და მე-3—60,000 მ. პირველი მარტის შემდეგ არავითარი შუამდგომლობა საიჯარო გადასახადის შემცირების შესახებ არ იქნება მიღებული.

2—1

მე-2 საკონსულტაციო-საექიმო კაბინეტი
მედიცინის დოქტორის
პ. ვ. შენგელიძესი და ექიმი პ. გ. მეუნარგიასი
მიიღებიან ბავშვები ყოველგვარი რჩევა-დარიგებისათვის.
ყოველ დღე გარდა უქმეებისა საღამოს 5—6 საათამდე ბელინსკის ქ. № 22 ტელეფ. 1—44.
(77—25—15)

ამიერ-კავკასიის სოციალისტურ ფედერატიულ საბჭოთა რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისარიატს

სასწრაფოდ ესაჭიროება

რბილი დგამი კაბინეტის მოსაწყობად, საწერი მაგიდები, შკაფები, სკამები, სავარძლები და

„უნდერვუდ"-ის და „მონარხ"-ის

სისტემის საწერი მანქანები.

პირობისათვის უნდა მიმართონ ადმინისტრატიულ სამმართველოს: ტროცკის (ყოფილი პეტრე-დიდის) ქუჩა № 3, მესამე სართული, სამეურნეო ნაწილის გამგეს.
(კრ. 190—1—1)

საქართველოს ტეხნიკური საალმშენებლო ბიურო

სატსამბო

მთავარი სამმართველო: თფილისი, თავისუფლების მოედანი № 8 ტელ. 3—26 დეპეშის მისამართი—თფილისი, „სატსამბო", განყოფილებანი: ბერლინში, ბუხარაში, ახალ-სენაკში.

ყველაფერი

ელექტროფიკაციისათვის

ელექტრონის დანადგარები, ტეხნიკური მოწყობილებანი, ჰიდრავლიური სამუშაოები.

საწყობებში მუდმივად არის ყოველგვარი ელექტრ. და ტეხნიკურ მასალების დიდი რაოდენობა.

კრ. 682—0—

საცხოვრებელი სახლების, სავაჭრო დაწესებულებების და სასტუმროების პატრონებს ევალებათ

შეიძინონ

სანიტარული რვეულები,

რომელიც უნდა წარუდგინონ ხოლმე მოთხოვნილებისამებრ სანიტარულ ექიმებს სათანადო შენიშვნების შესატანად. რვეულები უნდა შეიძინონ ყველამ თებერვლის ბოლომდე, ვინც აღნიშნულ ვადაში არ შეიძენს რვეულებს, დაისჯებიან, თანახმად სავალდებულო დადგენილებისა. სანიტარულ რვეულის შეძენა შეიძლება ქალ. ჯანმრთელობის განყოფილებაში—ველიამინოვის ქ. № 3.

სანიტარულ ეპიდემიის ნაწილის გამგე—მგელაძე.
(კრ. 187—3—2)

ვადგენ ახალ მოსამზადებელ ჯგუფებს მომავალ სამოსწავლო წლისათვის ტეხნიკუმ., მუშფაკულტ., სამხედრო სასწავ., საბებიო ინსტიტუტში, შრომის სკოლაში, საერთო კურსებზე შესასვლელად მე-5, მე-6, მე-7 კლასში და

მათემატიკაში.

(არითმეტ. ალგებრა გეომეტ. და ტრიგონ.)

რუსულ, გერმანულ ენებში ვასწორებ ჩამორჩენილ მოწაფეებს. ჩაწერა და მიღება 9—12 ს. და 3—6 ს. პლეხანოვის და ალ[illegible] ქუჩის კუთხე № 25 და 5.
(128—4—2)

დოქტორი მედიცინისა ბერლინის უნივერსიტეტისა

გ. მეგრაბიანცი

შინაგანი ავადმყ. ფილტვების—ჭლექი და გულის—სპეციალური წამლობა. მალარიისა შეხაპუნება 914 რენტგენის სინათლის—ელექტრონის წამლობის კაბინეტი.

იღებს 9—12 საათ.—დილის და 5—7 ს. საღ.
ბებუთოვის ქუჩა № 23
(684—25—

ელექტრონის და სინათლის

სამკურნალო

საწოლებით რენტგენი დ-არსონვალი

მიხეილ გედევანიშვილის სახელობის

ნერვიულ და შინაგან ავადმყოფთათვის—რომელნიც ფიზიკურ მეთოდით ექიმობას საჭიროებენ.

საავადმყოფო სწარმოებს ექ. სვიმონ ყიფშიძის ხელმძღვანელობით. ტფილისი, ყორღანოვის ქ. № 20.
(733—25—

დაიკარგა პირადობის რეგისტრაციის ფურცელი; ნომერი მახსოვს ირაკლი მოსეს ძე სიგუას სახელზე, ვაცხადებ გაუქმებულათ.
(134—1—

ამიერ-კავკასიის ფედერატიულ სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის

ფინანსთა სახალხო კომისარიატი

გადავიდა ახალ შენობაში

ტროცკის ქუჩა (ყოფ. პეტროგრადის) № 8, მესამე სართული.

კრ. 190.

ტირაჟი 10,000 ც. ს. დ. ფ.

საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს პოლიგრაფიულ განყოფილების მე-2 სტამბა კრუზენშტეინის ქ. № 4.